

Службен весник

на Република Македонија

Број 7

14 јануари 2019, понеделник

година LXXV

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
102. Закон за изменување на Законот за задолжителни нафтени резерви	2	108. Закон за употреба на јазиците.....	10
103. Закон за изменување на Законот за платниот промет	2	109. Објава од Министерство за надворешни работи	19
104. Закон за изменување и дополнување на Законот за банките.....	3	110. Решение за престанок на службата на нотарот.....	19
105. Закон за изменување и дополнување на Законот за Управата за јавни приходи	4		
106. Закон за изменување и дополнување на Законот за минерални сировини	7		
107. Закон за гаранција на Република Македонија на обврските по Договорот за заем за финансирање на набавката на нови автобуси за Град Скопје, кој ќе се склучи меѓу Европската банка за обнова и развој и Јавното сообраќајно претпријатие Скопје	8		
		Меѓународни договори	
		Закон за Ратификација на Конечната спогодба за решавање на разликите описаны во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните.....	3
		Огласен дел	1-24

**СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА****102.**

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ
НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ
РЕЗЕРВИ**

Се прогласува Законот за изменување на Законот за задолжителни нафтени резерви,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 8 јануари 2019 година.

Бр. 08-84/1
8 јануари 2019 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горче Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
м-р **Талат Џафери**, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ЗАДОЛЖИТЕЛНИ НАФТЕНИ РЕЗЕРВИ****Член 1**

Во Законот за задолжителни нафтени резерви („Службен весник на Република Македонија“ број 144/14, 178/14, 199/15 и 197/17), во членот 56 зборовите: „1 јануари 2019 година“ се заменуваат со зборовите: „1 јануари 2020 година“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

**LIGJ
PËR NDRYSHIMIN E LIGJIT PËR REZERVA TË
DETYRUESHME TË NAFTËS****Neni 1**

Нë Ligjin për rezerva të detyrueshme të naftës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 144/14, 178/14, 199/15 dhe 197/17), në nenin 56 fjalët: "1 janar 2019" zëvendësohen me fjalët: "1 janar 2020".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi нë ditën e botimit нë "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

103.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ**

Се прогласува Законот за изменување на Законот за платниот промет,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 8 јануари 2019 година.

Бр. 08-82/1
8 јануари 2019 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горче Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
м-р **Талат Џафери**, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПЛАТНИОТ
ПРОМЕТ****Член 1**

Во Законот за изменување на Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ број 193/17), во членот 1 зборовите: „31 декември 2018“ се заменуваат со зборовите: „31 декември 2019“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

**LIGJ
PËR NDRYSHIMIN E LIGJIT PËR QARKULLIM
PAGESOR****Neni 1**

Нë Ligjin për ndryshimin e Ligjit për qarkullim pagesor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 193/17), në nenin 1 fjalët: "31 dhjetor 2018" zëvendësohen me fjalët: "31 dhjetor 2019".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

104.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БАНКИТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за банките,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 8 јануари 2019 година.

Бр. 08-87/1

8 јануари 2019 година

Скопје

Претседател

на Република Македонија,

д-р **Горче Иванов**, с.р.

Претседател

на Собранието на Република

Македонија,

м-р **Талат Дафери**, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА БАНКИТЕ**

Член 1

Во Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ број 67/2007, 90/2009, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15 и 190/16), во членот 2 став (1), по точката 7. се додава нова точка 7-а., која гласи:

„7-а. „Соработник“ е физичко лице којшто заедно со физичко лице кое има намера да стане акционер со квалификувано учество во банка или заедно со физичко лице кое е предложено за член на управен одбор на банка, директно или индиректно и/или преку договор, остварува контрола врз домашно или странско трговско друштво;”.

Член 2

Во членот 13 став (2) точката 2-а) се брише.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) За лице кое не поседува репутација ќе се смета и лице кое е осудено со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци, сè додека

траат правните последици од пресудата и/или има соработник којшто е осуден со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци, сè додека траат правните последици од пресудата.”.

Член 3

Во членот 60 зборовите: „Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам”, се заменуваат со зборовите: „Управата за финансиско разузнавање”.

Член 4

Во членот 83 став (2) точката 2-а) се брише.

По ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:

„(3) За лице кое не поседува репутација ќе се смета и лице кое е осудено со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци, сè додека траат правните последици од пресудата.

(4) За член на управен одбор на банка ќе се смета дека не поседува репутација и кога има соработник во однос на кој постојат околностите од ставот (3) на овој член.”.

Ставовите (3), (4), (5), (6), (7) и (8) стануваат ставови (5), (6), (7), (8), (9) и (10).”.

Член 5

Во членот 112 став (3) по точката 2) се додава нова точка 2-а), која гласи:

„2-а) ако податоците за приливи на средства на сметки на физички лица се соопштуваат на Управата за јавни приходи, во согласност со закон;”.

Во точката 3) по зборот „надлежности“ се става запирка и се додаваат зборовите: „во согласност со закон”.

Во точката 4) зборовите: „Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам” се заменуваат со зборовите: „Управата за финансиско разузнавање”.

По точката 6) се додава нова точка 6-а), која гласи:

„6-а) на писмено барање на Џаринската управа за водење на постапки кои се во рамките на нејзината надлежност, во согласност со закон;”.

Член 6

Започнатите постапки за издавање претходна согласност за стекнување квалификувано учество во банка и за именување член на управен одбор на банка до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе завршат согласно со Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ број 67/2007, 90/2009, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15 и 190/16).

Член 7

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PER BANKA

Neni 1

Нë Ligjin për banka ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" numër 67/2007, 90/2009, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15 dhe 190/16), нë nenin 2 paragrafi (1), pas pikës 7, сhtohet pikë e re 7-a, si вијон:

"7-a. "Bashkëpunëtor" është personi fizik i cili së bashku me personin fizik që ka për qëllim të bëhet aksionar me pjesëmarrje të kualifikuar në bankë ose së bashku me personin fizik i cili është propozuar për anëtar të Bordit Drejtues të bankës, drejtprerdrejt ose tërthorazi dhe/ose përmes marrëveshjes, realizon kontroll mbi shoqërinë tregtare vendase ose të huaj;".

Neni 2

Нë nenin 13 paragrafin (2), pika 2-a) shlyhet.

Pas paragrafit (2) сhtohet paragraf i ri (3) si вијон:

"(3) Person që nuk posedon reputacion do të konsiderohet edhe personi i cili është dënuar me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor dënim me burg pa kusht mbi gjashtë muaj, derisa zgjasin pasojet juridike të aktgjykimit dhe/ose ka bashkëpunëtor i cili është dënuar me aktvendim gjyqësor të plotfuqishëm me dënim me burg pa kusht mbi gjashtë muaj, derisa zgjasin pasojet juridike të aktgjykimit".

Neni 3

Нë nenin 60 фjalët: "Drejtoria për Parandalimin e Larjes së Parave dhe Financimit të Terrorizmit" zëvendësohen me фjalët: "Drejtoria për Zbulim Financiar".

Neni 4

Нë nenin 83 paragrafi (2) pika 2-a) shlyhet.

Pas paragrafit (2) сhtohen dy paragrafë të rinj (3) dhe (4), si вијојнë:

"(3) Person që nuk posedon reputacion do të konsiderohet edhe personi i cili është dënuar me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor me dënim me burg pa kusht mbi gjashtë muaj, derisa sa të zgjasin pasojet juridike të aktgjykimit.

(4) Anëtari i Bordit Drejtues të bankës do të konsiderohet se nuk posedon reputacion dhe kur ka bashkëpunëtor në lidhje me të cilin ekzistojnë rrethanat nga paragrafi (3) i këtij nenit.".

Paragrafët (3), (4), (5), (6), (7) dhe (8) bëhen paragrafë (5), (6), (7), (8), (9) dhe (10).

Neni 5

Нë nenin 112 paragrafi (3) pas pikës 2) сhtohet pikë e re 2-a), si вијон:

"2-a) nëse të dhënat për derdhje të mjeteve në llogaritë e personave fizikë kumtohen në Drejtoreni për të Hyra Publike, në përputhje me ligjin;".

Нë pikën 3) pas fjalës "kompetenca" vendoset presje dhe сhtohen fjalët: "në përputhje me ligjin".

Нë pikën 4) fjalët: "Drejtoria për Parandalimin e Larjes së Parave dhe Financimit të Terrorizmit" zëvendësohen me фjalët: "Drejtoria për Zbulim Financiar".

Pas pikës 6) сhtohet pikë e re 6-a), si вијон:

"6-a) me kërkesë me shkrim të Drejtorisë Doganore përbajtjen e procedurave të cilat janë suaza të kompetencës së saj, në përputhje me ligjin;".

Neni 6

Procedurat e filluara për dhënien e pëlgimit paraprak përrarrjen e pjesëmarrjes së kualifikuar në bankë dhe përemërimin e anëtarit të Bordit Drejtues të bankës deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të përfundojnë në përputhje me Ligjin për banka ("Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë" numër 67/2007, 90/2009, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15 dhe 190/16).

Neni 7

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrta e Republikës së Maqedonisë".

105.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ
И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА УПРАВАТА
ЗА ЈАВНИ ПРИХОДИ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за Управата за јавни приходи,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 8 јануари 2019 година.

Бр. 08- 88/1

8 јануари 2019 година

Скопје

Претседател

на Република Македонија,

д-р **Ѓорге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
м-р **Талат Џафери**, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА УПРАВАТА ЗА ЈАВНИ ПРИХОДИ**

Член 1

Во Законот за Управата за јавни приходи („Службен весник на Република Македонија“ број 43/14, 61/15, 27/16, 35/18 и 83/18), членот 17 се менува и гласи:

„(1) Управата за јавни приходи собира лични и други потребни податоци од даночните обврзници, носители на платен промет, давателите на услуга брз трансфер на пари, надлежни државни органи, јавни институции, установи, меѓународни организации, странски даночни органи и домашни и странски правни лица – исплатувачи на приходи.

(2) Податоците кои субјектите од ставот (1) на овој член ги доставуваат до Управата за јавни приходи согласно со закон или на барање на Управата за јавни приходи за даночни цели, не претставуваат деловна тајна и истите се должни да ги достават во рок утврден со овој или друг закон, односно барањето.

(3) Носителите на платен промет се должни да доставуваат до Управата за јавни приходи податоци за приливи на средства на сметки на физички лица, кои вклучуваат податоци за: носителот на платен промет – ЕДБ на носителот на платен промет, идентификатор на носителот на платен промет, период, име на пратката и вкупен број на податоци во пратката; за физичкото лице примач – ЕМБГ, опис на основ на прилив исказан од налогодавачот; за налогодавачот – назив и седиште на налогодавач, односно име и презиме и адреса ако налогодавачот е физичко лице, износот на приливот, датум на прилив, референтен број на трансакција, шифра на земјата од кај што е налогодавачот, шифра и опис на основот, шифра на валута најдоцна до 15 во тековниот месец за претходниот месец.

(4) Формата, содржината и начинот на доставување на податоците од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот за финансии.“.

Член 2

По членот 17 се додава нов наслов и три нови члена 17-а, 17-б и 17-в, кои гласат:

„Собирање, обработка, анализирање, проценување, оценување, користење, чување и бришење на податоци и обработка на лични и други податоци

Член 17-а

(1) Управата за јавни приходи собира, обработува, анализира, проценува, оценува, користи, чува и брише лични податоци и податоци под услови и на начин ут-

врдени со овој закон и прописите за заштита на лични податоци и води евидентции за личните и податоци за чие собирање е овластена со закон, исклучиво за даночни цели.

(2) Лични податоци од ставот (1) на овој член се: лично име, податоци за раѓање (ден, месец, година и место), живеалиште и престојуалиште, единствен матичен број, државјанство, како и податоци преку кои директно или индиректно може да се идентификува одредено физичко лице.

(3) Податоци од ставовите (1) и (2) на овој член се податоци за финансиските трансакции на лицето кај носителите на платен промет и даватели на услуга брз трансфер на пари, податоци за налогодавач, податоци за примач, податоци за имотот на лицето, податоци добиени по барање за даночни цели од Управата за јавни приходи и други податоци преку кои директно или индиректно може да се утврдат приходите што ги освртува лицето.

Член 17-б

Управата за јавни приходи обработува лични податоци заради:

- утврдување на статус на даночен обврзник,
- утврдување на остварените приходи на лицето кои подлежат на оданочување,
- постапување согласно со одредбите за размена на податоци и давање меѓународна правна помош во даночни предмети согласно со меѓународните договори од областа на даноците и
- регистрирање, утврдување, контрола и наплата на даноци и други јавни приходи утврдени со закон.

Член 17-в

(1) Управата за јавни приходи води евидентија за лица за кои се доставени податоци за прилив на средства како и за износот на приливот.

(2) Личните податоци од евидентијата од ставот (1) на овој член веднаш се бришат во случаите кога ќе се утврди дека не се точни или не постоеле/престанале причините, односно условите заради кои личниот податок е внесен во евидентија.

(3) Податоците од евидентијата од ставот (1) на овој член кои послужиле за цели на оданочување се чуваат до истекот на рокот на застареност на утврдувањето и застареност на наплатата на данокот согласно со Законот за даночна постапка.“.

Член 3

Подзаконскиот акт утврден со овој закон ќе се донесе во рок од осум дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 4

(1) Податоците од членот 17 став (3) од овој закон кои се однесуваат на 2018 година ќе се достават до Управата за јавни приходи најдоцна до 28 февруари 2019 година.

(2) Податоците од членот 17 став (3) од овој закон кои се однесуваат за месеците јануари, февруари и март 2019 година, ќе се достават до Управата за јавни приходи најдоцна до 30 април 2019 година.

Член 5

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“ а ќе започне да се применува од 1 јануари 2019 година.

L I GJ

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR DREJTORINË E TË HYRAVE PUBLIKE**

Neni 1

Нë Ligjin për Drejtorinë e të Hyrave Publike ("Gazeta Zyrتare e Republikës së Maqedonisë", numër 43/14, 61/25, 27/16, 35/18 dhe 83/18), neni 17, ndryshohet si вијон:

"(1) Drejtoria e të Hyrave Publike grumbullon të dhëna të nevojshme personale dhe të tjera nga obliguesit tatimore, bartës të qarkullimit pagesor, ofrues të shërbimeve transfer të shpejtë të parave, organe kompetente shtetërore, institucion publike, institucion, organizata ndërkombëtare, organe tatimore të huaja dhe persona juridikë vendas dhe të huaj - pagues të të hyrave.

(2) Të dhënat të cilat subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni i paraqesin te Drejtoria e të Hyrave Publike në pajtim me ligjin ose me kërkesë të Drejtorisë së të Hyrave Publike për qëllime tatimore, nuk paraqesin fshehtësi afariste, dhe të njëjtat obligohen t'i paraqesin në afatin e përcaktuar me këtë ose me ligj tjetër, respektivisht kërkesën.

(3) Bartësit e qarkullimit pagesor, obligohen të paraqesin te Drejtoria e të Hyrave Publike të dhëna për të ardhura të mjeteve në llogaritë e personave fizikë, të cilat përfshijnë të dhëna për: bartësin e qarkullimit pagesor - NUT të bartësit të qarkullimit pagesor, identifikues të bartësit të qarkullimit pagesor, periudhë, emrin e dërgesës dhe numrin të përgjithshëm të të dhënavët në dërgesë, për personin fizik pranues - NUAQ, përshkrim mbi bazës së të ardhurave të paraqitura nga urdhërdhënsi, për urdhërdhënsin - emrin dhe selinë e urdhërdhënsit,

respektivisht emrin dhe mbiemrin dhe adresën nëse urdhërdhënsi është person fizik, shumën e të ardhurave, datën e të ardhurave, numrin referues të transaksionit, shifrën e vendit prej nga është urdhërdhënsi, shifrën dhe përshkrimin e bazës, shifrën e valutës më së voni deri më 15 të muajit rrjedhës për muajin e paraprak.

(4) Formën, përbajtjen dhe mënyrën e dorëzimit të të dhënavë nga paragrafi (3) të këtij neni i përcakton ministri i Financave."

Neni 2

Pas nenit 17 shtohen titull i ri dhe tri nene të reja 17-a, 17-b dhe 17-v, si vijojnë:

"Grumbullimi, përpunimi, analizimi, përcaktimi, vlerësimi, shfrytëzimi, ruajtja dhe shlyerja e të dhënavë dhe përpunimi i të dhënavë të tjera personale

Neni 17-a

(1) Drejtoria e të Hyrave Publike grumbullon, përpunon, analizon, përcakton, vlerëson, shfrytëzon, ruan dhe shlyen të dhëna personale dhe të dhëna në kushtet dhe mënyrë të përcaktuar me këtë ligj me dhe dispozitat për mbrojtjen e të dhënavë personale, dhe mban evidenca për të dhënat personale dhe evidenca për të dhënat për grumbullimi e të cilave është e autorizuar me ligj, vetëm për qëllime tatimore.

(2) Të dhëna personale nga paragrafi (1) të këtij neni janë: emri personal, të dhëna për lindjen (data, muaji, viti dhe vendi), vendbanimi dhe vendqëndrimi, numri unik amë, shtetësia, si dhe të dhëna nëpërmjet të cilave drejtpërdrejt ose tërthorazi mund të identifikohet personi i caktuar fizik.

(3) Të dhëna nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni janë të dhëna për transaksionet financiare të personit te bartësit e qarkullimit pagesor dhe dhënësit e shërbimit transfer i shpejtë i parave, të dhëna për urdhërdhënsin, të dhëna për pranuesin, të dhëna për pronën e personit, të dhëna të marra me kërkesë për qëllime tatimore nga Drejtoria e të Hyrave Publike dhe të dhëna të tjera nëpërmjet të cilave në mënyrë të drejtpërdrejtë ose tërthorazi mund të përcaktohen të ardhurat që i realizon personi.

Neni 17-b

Drejtoria e të Hyrave Publike përpunon të dhëna personale për shkak të:

- përcaktimit të statusit të obliguesit tatimor,

- përcaktimin e të hyrave të realizuara të personit të cilat i nënshtrohen tativimt,

- veprimit në pajtim me dispozitat për shkëmbimin e të dhënavë dhe dhëni e ndihmës ndërkombëtare juridike në lëndë tativore në pajtim me marrëveshje ndërkombëtare nga fusha e tatimeve dhe

- regjistrimin, përcaktimin, kontrollin dhe arkëtimin e tatimeve dhe të ardhurave tjera publike të përcaktuara me ligj.

Neni 17-v

(1) Drejtoria e të Hyrave Publike mbani evidencë për persona për të cilët janë paraqitur të dhëna për hyrje të mjeteve si dhe për shumën e të hyrave.

(2) Të dhënat personale nga evidencia nga paragrafi (1) i këtij neni menjëherë shlyhen në rastet kur do të përcaktohet se nuk janë të sakta ose nuk kanë ekzistuar/kanë pushuar shkaqet, respektivisht kushtet për të cilat e dhëna personale është futur në evidencë.

(3) Të dhënat nga evidencia nga paragrafi (1) i këtij neni, të cilat kanë shërbyer për qëllime të tativimt ruhen deri në kalimin e afatit të parashkrimit të përcaktimit dhe të parashkrimit të arkëtimit të tativit në pajtim me Ligjin për procedurë tativore.".

Neni 3

Akti nënligjor i përcaktuar me këtë ligj do të miratohet në afat prej tetë ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 4

(1) Të dhënat nga neni 17 paragrafi (3) të këtij ligji që kanë të bëjnë për vitin 2018 do të dorëzohen në Drejtorenë e të Hyrave Publike më së voni deri më 28 shkurt 2019.

(2) Të dhënat nga neni 17 paragrafi (3) të këtij ligji që kanë të bëjnë për muajt janar, shkurt dhe mars 2019, do të dorëzohen në Drejtorenë e të Hyrave Publike më së voni deri më 30 prill 2019.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazeten Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet nga 1 janari 2019.

106.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за минерални сировини,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 9 јануари 2019 година.

Бр. 08-103/1

9 јануари 2019 година

Скопје

Претседател

на Република Македонија,

д-р **Ѓорѓе Иванов**, с.р.

Претседател

на Собранието на Република

Македонија,

м-р **Талат Џафери**, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ

Член 1

Во Законот за минерални сировини („Службен весник на Република Македонија“ број 136/12, 25/13, 93/13, 44/14, 160/14, 129/15, 192/15, 39/16, 53/16, 120/16 и 189/16), во членот 36 по ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Концесија за експлоатација на минерални сировини не може да се додели за постапки со лужење или флотација на металични минерални сировини со цијаниди или со сулфурна киселина во рудници со отворен коп. Исклучок се концесите за експлоатација на металични минерални сировини на веќе постојните рудници.“.

Член 2

Во членот 42 став (5) по алинејата 5 се додаваат две нови алинеи 6 и 7, кои гласат:

„- техничко-технолошки елаборат за постапката за експлоатација на минерални сировини со техниките и супстанциите што ќе се применат,

- потврда за депонирана финансиска гаранција во случај на штетни ефекти по животната средина.“.

Во ставот (11) зборовите: „во рок од 15 дена“ се заменуваат со зборовите: „во рок од 30 дена“.

Во ставот (15) зборовите: „во рок од 15 дена“ се заменуваат со зборовите: „во рок од 30 дена“.

Член 2

Условите и начинот на користење на заемот се утврдуваат со Договор за заем од членот 1 од овој закон, кој ќе се склучи меѓу Европската банка за обнова и развој и Јавното сообраќајно претпријатие Скопје.

Член 3

Сите обврски кои произлегуваат од Договорот за заем од членот 1 од овој закон, како и сервисирањето на заемот ќе ги врши Јавното сообраќајно претпријатие Скопје од приходите кои ги остварува, во рокови и услови утврдени во Договорот за заем.

Член 4

Рокот за отплата на заемот од членот 1 од овој закон е десет години, со вклучен грејс период од три години.

Каматната стапка е варијабилна и се состои од шестмесечен ЕУРИБОР зголемен за маргина од 1%.

Јавното сообраќајно претпријатие Скопје ќе и плати на Европската банка за обнова и развој еднократна провизија во висина од 1% од износот на заемот.

Јавното сообраќајно претпријатие Скопје ќе и плаќа на Европската банка за обнова и развој провизија во висина од 0,5% од неповлечениот дел од заемот на годишно ниво.

Член 5

За регулирање на меѓусебните права и обврски кои произлегуваат од Договорот за заем, Договорот за гаранција и Договорот за општинска гаранција, Министерството за финансии, градот Скопје и Јавното сообраќајно претпријатие Скопје ќе склучат посебен договор.

Член 6

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ

**PËR GARANCI TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË
TË DETYRIMEVE SIPAS MARRËVESHJES PËR
HUA PËR FINANCIMIN E BLERJES SË
AUTOBUSËVE TË RINJ PËR QYTETIN E
SHKUPIT, QË DO TË LIDHET NDËRMJET
BANKËS EVROPIANE PËR RINDËRTIM DHE
ZHVILLIM DHE NDËRMARRJES SË TRANSPORTIT
PUBLIK SHKUP**

Neni 1

Republika e Maqedonisë е гарант shlyerjen e дешивите и погодките и исплатите на Marrëveshjes për hua për financimin e blerjes së autobusëve të rinj për

Qytetin e Shkupit, që do të lidhet ndërmjet Bankës Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim dhe Ndërmarrjes së Transportit Publik Shkup në shumë prej 10.000.000 euro, nёse Ndërmarrja e Transportit Publik Shkup nuk i plotëson dhe servison дешивите на Marrëveshjes për hua.

Neni 2

Kushtet dhe mёnyra e shfrytёzimit tё huas përcaktohen me Marrëveshjen për hua nga neni 1 i këtij ligji, që do të lidhet ndërmjet Bankës Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim dhe Ndërmarrjes së Transportit Publik Shkup.

Neni 3

Tё gjitha дешивите që dalin nga Marrëveshja për hua nga neni 1 i këtij ligji, si dhe servisimin e huas do t'i kryejë Ndërmarrja e Transportit Publik Shkup nga tё hyrat që i realizon, nё afate dhe kushte tё përcaktuara nё Marrëveshjen për hua.

Neni 4

Afati i pagimit tё huas nga neni 1 i këtij ligji eshtë dhjetë vjet, me grejs periudhë tё përfshirë prej tri vitesh.

Shkalla e kamates eshtë variabile dhe përbëhet nga EURIBOR gjashtëmujor tё rritur për marginë prej 1%.

Ndërmarrja e Transportit Publik Shkup do t'i paguajë Bankës Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim provizion tё njëhershëm nё lartësi prej 1% tё shumës së huas.

Ndërmarrja e Transportit Publik Shkup do t'i paguajë Bankës Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim provizion nё lartësi prej 0,5% tё pjesës së patërhequr tё huas nё nivel vjetor.

Neni 5

Për rregullimin e tё drejtave dhe дешивите tё ndërsjella që rrjedhin nga Marrëveshja për hua, Marrëveshja për garanci dhe Marrëveshja për garanci komunale, Ministria e Financave, Qyteti i Shkupit dhe Ndërmarrja e Transportit Publik Shkup do të lidhin marrëveshje tё veçantë.

Neni 6

Ky ligj hyn nё fuqi nё ditën e botimit nё "Gazetën Zyrare tё Republikës së Maqedonisë".

108.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ
за прогласување на Законот за употреба на јазиците

Се прогласува Законот за употреба на јазиците,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 14 март 2018 година.

Број 08 - 263/1
14 март 2018 година
Скопје

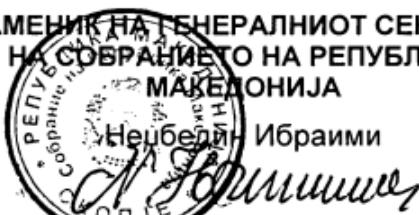
**ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**
д-р Ѓорѓе Иванов¹

**ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

Дека преписот е верен на оригиналот тврди:

**ЗАМЕНИК НА ГЕНЕРАЛНИОТ СЕКРЕТАР
НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

¹ Указот за прогласување на Законот за употреба на јазиците се објавува без потпис на Претседателот на Република Македонија, д-р Ѓорѓе Иванов од следниве причини:

- Секој е должен да ги почитува Уставот и Законите (Член 51, став 2 од Уставот на Република Македонија)
- Претседателот на Републиката е должен да го потпише указот за прогласување на законите ако истите повторно се усвоени со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници (член 75, став 3 од Уставот на Република Македонија). Законот за употреба на јазиците е повторно усвоен со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници на 32-та седница на Собранието на Република Македонија на ден 14.03.2018 година.
- Поради неизвршување на горенаведените обврски од страна на Претседателот на Републиката, д-р Ѓорѓе Иванов, а поради обврската од член 52 од Уставот на Република Македонија, Претседателот на Собранието е должен да го достави Законот за употреба на јазиците, до Службен весник на Република Македонија за негово објавување.

ЗАКОН ЗА УПОТРЕБА НА ЈАЗИЦите

Член 1

(1) На целата територија во Република Македонија и во нејзините меѓународни односи службен јазик е македонскиот јазик и неговото кирилско писмо.

(2) Друг јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните (албански јазик), исто така, е службен јазик и неговото писмо, согласно овој закон.

(3) Во сите органи на државната власт во Република Македонија, централни институции, јавни претпријатија, агенции, дирекции, установи и организации, комисии, правни лица кои вршат јавни овластувања согласно закон и други институции, службен јазик покрај македонскиот јазик и неговото писмо е и јазикот што го зборуваат 20% од граѓаните на Република Македонија и неговото писмо, на начин определен со овој закон.

(4) Во единиците на локалната самоуправа јазикот и писмото што го користат најмалку 20% од граѓаните е службен јазик, покрај македонскиот јазик и неговото кирилско писмо. За употребата на јазиците и писмата на кои зборуваат помалку од 20% од граѓаните во единиците на локалната самоуправа, одлучуваат органите на единиците на локалната самоуправа.

Член 2

(1) Граѓаните имаат право да употребуваат било кој од наведените службени јазици и нивните писма од член 1 став (1) и (2) од овој закон, а институциите од член 1 став (3) од овој закон како и другите институции имаат обврска да им овозможат на граѓаните користење, употреба и примена на тие службени јазици и нивните писма во било која постапка како и спроведување на тие постапки на тој службен јазик и писмо.

(2) Во согласност со правото на граѓаните да употребуваат било кој од наведените службени јазици од членот 1 став (1) и (2) од овој закон во судските, управните, извршните постапки, предистражните и истражните постапки, кривични и прекршочни постапки, парнични и вонпарнични постапки, постапка за извршување на санкции, како и другите постапки предвидени со други закони. Судовите, јавните обвинителства, како и сите други органи, тела и други институции се обврзани да овозможат користење, употреба и примена на било кој од службените јазици од членот 1 став (1) и (2) и нивните писма во тие и други постапки.

(3) Во институциите од член 1 став (3) од овој закон на државната власт во Република Македонија службен јазик покрај македонскиот јазик и неговото писмо е и јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија и неговото писмо во: комуникацијата, употребата и примената во сите постапки на граѓаните пред сите органи кои што ја сочинуваат државната власт (Собрание на Република Македонија, претседател на Република Македонија, Влада на Република Македонија, судство, јавно обвинителство), Установен суд на Република Македонија, Народен правобранител на Република Македонија, во изборниот процес, образоването, науката, здравството, културата, при примената на полициските овластувања, во радиодифузната дејност, нотаријатот, извршувањето, инфраструктурните објекти, матичната евидентија, личните документи, финансите, економијата, како и во други области.

Член 3

Избрани или именувани функционери на институциите од член 1 став (3) и член 2 став (3) од овој закон, како и други институции чие седиште е во Скопје или општините во кои најмалку 20% од граѓаните зборува-

ат јазик различен од македонскиот јазик, во нивната службена комуникација го употребуваат македонскиот јазик и неговото кирилско писмо, како и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо, доколку најмалку еден од избраните или именуваните функционери зборува службен јазик различен од македонскиот јазик.

Член 4

(1) Во работата на Собранието на Република Македонија службен јазик е македонскиот и неговото кирилско писмо, како и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија и неговото писмо.

(2) Пратеник, избран или именуван функционер кој зборува јазик различен од македонскиот јазик, а кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија, на седница на Собранието на Република Македонија и седници на работни тела зборува и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија.

(3) Пратеник, кој зборува јазик различен од македонскиот јазик, а кој го зборуваат најмалку 20% граѓаните во Република Македонија кога претседава со седница на собрание или седници на работни тела, истите ги води на тој јазик.

(4) Пратеник, избран или именуван функционер кој зборува јазик различен од македонскиот јазик, а кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија, материјалите навремено ги добива, односно доставува и на неговиот јазик и писмо за да послужат на седница на собрание или седници на работни тела.

(5) Стенограмите од седница на Собранието на Република Македонија и од седници на работни тела, како и другите материјали и документи се издаваат и се чуваат на македонски јазик и неговото писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо.

(6) Сите закони и други акти донесени од страна на Собранието на Република Македонија се објавуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо.

Член 5

(1) Во работата на Владата на Република Македонија службен јазик е македонскиот јазик и неговото кирилско писмо, како и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо.

(2) Седниците на Владата на Република Македонија се водат на македонски јазик и неговото кирилско писмо.

(3) Кога со седниците на Владата на Република Македонија, на комисиите, како и на Генералниот колегиум на државни секретари претседава избран или именуван функционер кој зборува јазик различен од македонскиот јазик, а кој јазик го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија, истите ги води на тој јазик и писмо.

(4) Избран или именуван функционер кој зборува јазик различен од македонскиот јазик, а кој јазик го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија, на седница на Владата на Република Македонија, на комисиите и на Генералниот колегиум на државни секретари зборува и на тој јазик.

(5) Избран или именуван функционер кој зборува јазик различен од македонскиот јазик, а кој јазик го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија, материјалите навремено ги добива, односно доставува и на неговиот јазик и писмо за да по-

служат на седница на Владата на Република Македонија, на комисија или на Генералниот колегиум на државни секретари.

(6) Стенограмите од седница на Владата на Република Македонија, од седница на комисии и Генералниот колегиум на државни секретари, како и другите материјали и документи се издаваат и се чуваат на македонски јазик и неговото писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо.

(7) Сите акти донесени од страна на Владата на Република Македонија се издаваат и објавуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо.

Член 6

(1) Институциите од член 1 став (3) и член 2 став (3) од овој закон, како и сите други институции се обврзани по службена должност да обезбедат употребата, комуникацијата и постапките да се одвиваат на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо доколку лицето, односно учесникот зборува јазик кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија.

(2) Сите одлуки и други акти, како и легитимациите кои произлегуваат од надлежноста на институциите од член 1 став (3) и член 2 став (3) од овој закон, како и сите други институции се на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо доколку лицето, односно учесникот зборува јазик кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија.

(3) Избрано или именувано лице кое зборува јазик различен од македонскиот јазик кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија, личното име во одлуките и другите акти во рамките на надлежностите на институциите од член 1 став (3) и член 2 став (3) од овој закон, како и сите други институции, го пишува на својот јазик и писмо.

(4) Веб страниците на институциите од член 1 од овој закон и содржината на веб страниците покрај на македонскиот јазик и неговото писмо, задолжително се објавуваат и на јазикот различен од македонскиот јазик кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо.

Член 7

(1) Називите на институциите од член 1 став (3) и член 2 став (3) од овој закон, како и сите други институции и нивните подрачни единици во единиците на локалната самоуправа во која најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик и во Скопје, ќе се напишат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо како и на английски јазик. Називите ќе бидат со иста големина и фонт, при што називот на македонски јазик и писмо ќе биде напишан прв.

(2) Во подрачните канцеларии на органите од државната администрација кои покриваат најмалку една единица на локална самоуправа во која најмалку 20% од граѓаните зборуваат јазик различен од македонскиот, називите на канцеларите ќе се напишат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

(3) Печатите на институциите од член 1 став (3) и член 2 став (3) од овој закон и сите други институции со седиште во Скопје или во единиците на локалната самоуправа во која најмалку 20% од граѓаните зборува-

ат службен јазик различен од македонскиот јазик, се испишани на македонски јазик и неговото кирилско писмо, како и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

(4) Институциите од ставот 1 на овој член ќе овозможат и придонесат во работата ефективно да се користат, употребуваат и применат македонскиот јазик и неговото кирилско писмо и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

Член 8

(1) Книжните и кованите пари, како и поштенските марки ќе содржат симболи што го претставуваат културното наследство на граѓаните што го зборуваат македонскиот јазик и неговото кирилско писмо и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

(2) Поштенските марки, уплатниците, фискалните извештаи издадени од институциите од член 1 став (3) и член 2 став (3) од овој закон, фактурите од институциите од член 1 став (3) и член 2 став (3) од овој закон, бандеролите, се пишуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

(3) Униформите на полицијата; пожарникарството; здравството; во Скопје и во општините во кои најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик се напишани на македонски јазик и неговото кирилско писмо, како и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо.

Член 9

(1) Во судските, управните, извршните постапки, постапка за извршување на санкции, предистражни и истражни постапки, кривични и прекршочни постапки, парнични и вонпарнични постапки, како и другите постапки пред судовите, јавните обвинителства како и сите други органи, тела и институции, се применува македонскиот јазик и неговото кирилско писмо, како и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

(2) Сите постапки од ставот (1) на овој член се водат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и неговото писмо доколку судија, јавен обвинител, странка или друг учесник во постапката е лице кое зборува јазик кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија.

(3) Сите одлуки, писмена и други акти кои произлизат од постапките од ставот (1) на овој член се донесуваат и издаваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо, како и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо доколку судија, јавен обвинител, странка или друг учесник во постапката е лице кое зборува јазик кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија.

(4) Институциите наведени во ставот (1) на овој член се обврзани да овозможат превод на сите потребни документи и материјали, односно необезбедувањето на симултан превод за време на целот тек на постапката претставува суштинска повреда на постапката.

(5) Необезбедувањето на превод на сите потребни документи и материјали, односно необезбедувањето на симултан превод за време на целот тек на постапката претставува суштинска повреда на постапката.

(6) Називите на институциите наведени во ставот (1) на овој член во Скопје и во единиците на локалната самоуправа во која најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик се пишуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

(7) Во институциите наведени во ставот (1) на овој член со седиште во подрачје кое опфаќа повеќе основни судови од кои најмалку еден од нив се наоѓа во единица на локална самоуправа во кое се зборува службен јазик различен од македонскиот, а кој го зборуваат 20% од граѓаните на Република Македонија, називите исто така ќе се напишат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

(8) Трошоците што настануваат од преведувањето за странките и учесниците во постапката, како и трошоците за судски преведувач што настануваат со примена на одредбите на овој закон, паѓаат на товар на средствата на институциите наведени во ставот (1) на овој член.

Член 10

(1) Во постапките пред нотар, нотарските исправи и заверки може да се издаваат на македонски јазик и неговото писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија и неговото писмо.

(2) Во постапките пред извршител доколку учесник е лице кое го зборува јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија, наложите, заклучоците, записниците, службените белешки и другите акти на извршителите се издаваат на македонски јазик и неговото писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија и неговото писмо.

Член 11

(1) Институциите надлежни за управување со институциите за извршување на санкции, како и самите институции надлежни за извршување на санкции се обврзани во комуникацијата и постапките да го применуваат македонскиот јазик и неговото писмо, како и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо доколку лицето за кое станува збор зборува јазик кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија.

(2) Институциите надлежни за управување со институциите за извршување на санкции како и институциите надлежни за извршување на санкции се обврзани да овозможат лицата кои се наоѓаат во овие институции да се обратат и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

Член 12

(1) Матичните евиденции во Скопје и единиците на локалната самоуправа во кои најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот се водат и на службениот јазик кој го зборува граѓанинот.

(2) Решенијата, изводите, потврдите како и другите акти се издаваат и на службениот јазик кој го збори граѓанинот.

(3) Личните документи и патните исправи на граѓаните кои зборуваат на јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо, по службена должност се издаваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

Член 13

(1) На граѓаните кои зборуваат јазик различен од македонскиот јазик што го зборуваат помалку од 20% од граѓаните на Република Македонија, образецот на личната карта се печати и на јазикот и писмото што го употребува граѓанинот.

(2) На граѓаните кои зборуваат јазик различен од македонскиот јазик што го зборуваат помалку од 20%

од граѓаните на Република Македонија, на нивно лично барање, податоците за личното име што се внесуваат на личната карта се запишуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо и на јазикот и писмото што го употребува граѓанинот.

Член 14

(1) На граѓаните кои зборуваат јазик различен од македонскиот што го зборуваат помалку од 20% од граѓаните на Република Македонија, на нивно барање, образецот на патната исправа и патниот лист се печати и на јазикот и писмото што го употребува граѓанинот.

(2) На граѓаните кои зборуваат јазик различен од македонскиот што го зборуваат помалку од 20% од граѓаните на Република Македонија, на нивно лично барање, податоците кои се внесуваат во патната исправа и во патниот лист се запишуваат и на тој јазик и писмо.

(3) На граѓаните кои зборуваат јазик различен од македонскиот што го зборуваат помалку од 20% од граѓаните на Република Македонија, на нивно лично барање, податоците за личното име што се внесуваат во патната исправа се запишуваат и на јазикот и писмото што го употребува граѓанинот.

Член 15

На седниците на Државната изборна комисија и општинските изборни комисии во Скопје и единиците на локална самоуправа во кои најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, при спроведување на изборите во работата и постапките на сите комисии, и други тела и институции подеднакво се користат, употребуваат и применуваат македонскиот јазик и неговото кирилско писмо и јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

Член 16

(1) Име на улица, плоштад, мост и на друг инфраструктурен објект во сите единици на локалната самоуправа каде што најмалку 20% од граѓаните зборуваат јазик различен од македонскиот јазик, како и во Скопје се пишува на македонски јазик и неговото кирилско писмо, како и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо како и на јазиците што се општоприфатени од меѓународната заедница.

(2) На граничните премини на Република Македонија и аеродромите кои се наоѓаат на подрачјата каде најмалку 20% од граѓаните зборуваат јазик различен од македонскиот јазик називите на институциите, другите натписи и патокази се пишуваат на македонски јазик и неговото кирилско писмо како и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

Член 17

(1) Сите закони, подзаконски акти, одлуки и огласи од институциите од член 1 став (3) и член 2 став (3) од овој закон кои што се објавуваат во Службен весник на Република Македонија се објавуваат на македонскиот јазик и неговото писмо и на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо.

Член 18

(1) Заради остварување на целите на овој закон, промовирање, заштита и воедначена примена на службениот јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија и неговото писмо се основа Агенција за примена на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија (во натамошниот текст: Агенцијата) со својство на правно лице, надлежна за стандардизирање и воедначена употреба на јазикот што го зборуваат најмалку 20%

од граѓаните на Република Македонија и неговото писмо со помошни тела за поддршка на институциите од член 1 став (3) и член 2 став (3) од овој закон, како и сите други институции.

(2) Директорот на Агенцијата го избира Владата на Република Македонија по претходно објавен јавен повик со мандат од 4 години со право на реизбор.

(3) Во Агенцијата покрај овластени судски преведувачи се вработуваат и лингвисти и дипломирани филологи по албански јазик, како и лиценцирани лектори.

(4) Директорот ја претставува Агенцијата, раководи со нејзината работа, ги врши работите определени со овој закон и донесува годишна програма за работа на Агенцијата. Директорот поднесува извештај за работата на Агенцијата до Владата на Република Македонија најмалку еднаш годишно до 31 март во тековната година за претходната година.

(5) Средствата за работа и функционирање на Агенцијата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

Член 19

Агенцијата е надлежна за:

- поддршка на институциите во остварувањето на обврските од овој закон вклучувајќи превод и лекторирање на документи;
- лекторирање на сите акти што се објавуваат во Службен весник на Република Македонија;
- промовира и презема мерки за унапредување на употребата на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија;
- изготвување на извештаи за информирање на Владата на Република Македонија за спроведување на нејзините надлежности;
- за потребите на Владата на Република Македонија да подготвува стручно-аналитички материјали од своја надлежност;
- дава стручни мислења по материјалите кои се во функција на спроведување и унапредување на употребата на јазикот кој го зборуваат најмалку 20% од граѓаните на Република Македонија;
- други работи поврзани со спроведувањето на целите утврдени во овој закон.

Член 20

(1) За надзорот над целосно и доследно спроведување на одредбите на овој закон кои се однесуваат на употребата на јазиците, се формира Инспекторат за употреба на јазиците (во натамошниот текст: Инспекторатот), во состав на Министерството за правда со својство на правно лице.

(2) Начелата, надлежноста, организацијата на инспекција и постапките на инспекциското надзор на Инспекторатот за употреба на јазиците се уредуваат со посебен закон.

Член 21

Владата на Република Македонија и сите институции надлежни за спроведување на одредбите од овој закон, ќе донесат мерки за промовирање на примената на сите службени јазици, како и за гарантирање на заштитата на јазиците на другите заедници чиј мајчин јазик не е службен јазик.

Член 22

(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност за прекршок ќе се изрече на органите наведени во член 1 став (3), член 2 (став 3), како и сите други институции за непочитување на одредбите од овој закон.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба ќе му се изрече на службеното лице и одговорното лице во органите од став 1 на овој член.

Член 23

(1) Во рок од една година од денот на влегувањето на сила на овој закон сите надлежни институции се обврзани да ги донесат подзаконските акти за спроведување на овој закон.

(2) Во рок од шест месеци од денот на влегување во сила на овој закон, институциите се обврзани да ги спроведуваат обврските наведени во член 7 од овој закон.

(3) Владата на Република Македонија веднаш по влегувањето во сила на овој закон ќе развие програма за покренување на јавната свест за примената на овој закон.

(4) Во рок од една година одредбите од другите закони се усогласуваат со одредбите на овој закон.

(5) Во случај на неусогласеност на одредбите на овој закон со јазичните одредби на друг закон, органиите се должни да ги применуваат одредбите од овој закон.

Член 24

Со донесувањето на овој закон престанува да важи Законот за употреба на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и во единиците на локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 101/08 и 100/11).

Член 25

Овој закон влегува во сила со денот на објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ PËR PËRDORIMIN E GJUHËVE

Neni 1

(1) Në tërë territorin në Republikën e Maqedonisë dhe në marrëdhëni e saj ndërkombëtare gjuhë zyrtare është gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj cirilik.

(2) Gjuhë tjetër që e flasin së paku 20% e qytetarëve (gjuha shqipe), gjithashtu është gjuhë zyrtare dhe alfabeti i saj, në pajtim me këtë ligj.

(3) Në të gjitha organet e pushtetit shtetëror në Republikën e Maqedonisë, institucionet qendrore, ndërmarrjet publike, agjencitë, drejtoritë, entet dhe organizatat, komisionet, personat juridikë që kryejnë autorizime publike në pajtim me ligjin dhe institucionet tjera, gjuhë zyrtare krahas gjuhës maqedonase dhe alfabetit të saj është edhe gjuha që e flasin 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe alfabeti i saj, në mënyrë të përcaktuar me këtë ligj.

(4) Në njësitë e vetëqeverisjes lokale gjuha dhe alfabeti që e shfrytëzojnë së paku 20% e qytetarëve është gjuhë zyrtare, krahas gjuhës maqedonase dhe alfabetit të saj cirilik. Për përdorimin e gjuhëve dhe alfabeteteve në të cilat flasin më pak se 20% e qytetarëve në njësitë e vetëqeverisjes lokale, vendosin organet e njësive të vetëqeverisjes lokale.

Neni 2

(1) Qytetarët kanë të drejtë ta përdorin cilëndo nga gjuhët e theksuara zyrtare dhe alfabetet e tyre nga neni 1 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji, ndërsa institucionet nga neni 1 paragrafi (3) të këtij ligji si dhe institucionet tjera e kanë për obligim që t'u mundësojnë qytetarëve shfrytëzim, përdorim dhe zbatim të atyre gjuhëve zyrtare dhe alfabeteteve të tyre në cilëndo qoftë procedurë, si edhe zbatim të atyre procedurave në atë gjuhë zyrtare dhe në atë alfabet.

(2) Në pajtim me të drejtën e qytetarëve që ta përdorin cilëndo nga gjuhët e cekura zyrtare nga neni 1 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji në procedurat gjyqësore, administrative, ekzekutive, procedurat parahetimore dhe hetimore, procedurat penale dhe për kundërvajtje, procedurat kontestimore dhe jashtëkontestimore, procedurat për ekzekutimin e sanksioneve, si dhe procedurat tjera të parapara me ligje tjera. Gjykatat, prokuroritë publike, si dhe të gjitha organet tjera, trupat dhe institucionet tjera janë të obliguara ta mundësojnë shfrytëzimin, përdorimin dhe zbatimin e cilësdo prej gjuhëve zyrtare nga neni 1 paragrafët (1) dhe (2) dhe alfabetet e tyre në ato procedura dhe procedura tjera.

(3) Në institucionet e pushtetit shtetëror në Republikën e Maqedonisë nga neni 1 paragrafi (3) i këtij ligji, gjuhë zyrtare krahas gjuhës maqedonase dhe alfabetit të saj eshtë edhe gjuha të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe alfabeti i saj në: komunikim, përdorim dhe zbatim në të gjitha procedurat e qytetarëve para të gjitha organeve të cilat e përbëjnë pushtetin shtetëror (Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, Presidenti i Republikës së Maqedonisë, Qeveria e Republikës së Maqedonisë, gjyqësia, prokuroria publike), Gjykata Kushtetuese e Republikës së Maqedonisë, Avokati i Popullit i Republikës së Maqedonisë, në procesin zgjedhor, arsim, shkencë, shëndetësi, kulturë, gjatë zbatimit të autorizimeve policore, në veprimtarinë radiodifuzive, noteri, përmbarim, objekte infrastrukturore, evidencën e amzës, dokumentet personale, financat, ekonomi, si dhe në sferat tjera.

Neni 3

Funksionarë të zgjedhur ose të emëruar të institucioneve nga neni 1 paragrafi (3) dhe neni 2 paragrapfi (3) të këtij ligji, si dhe institucionet tjera selia e të cilave eshtë në Shkup ose komunat në të cilat së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, në komunikimin e tyre zyrtar e përdorin gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, si dhe gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj, nëse së paku njëri prej funksionarëve të zgjedhur ose të emëruar flet gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

Neni 4

(1) Në punën e Kuvendit të Republikës së Maqedonisë gjuhë zyrtare eshtë gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj cirilik, si dhe gjuha të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe alfabeti i saj.

(2) Deputeti, funksionari i zgjedhur ose i emëruar që flet gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, e të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë, në seancën e Kuvendit të Republikës së Maqedonisë dhe në mbledhjet e trupave punues flet edhe në gjuhën të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë.

(3) Deputeti, që flet gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, e të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë kur kryeson me seancën e Kuvendit ose me mbledhjet e trupave punues, të njëjtat i kryeson në atë gjuhë.

(4) Deputeti, funksionari i zgjedhur ose i emëruar që flet gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, e të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë, materialet i merr në kohë, përkatesisht i dorëzon edhe në gjuhën dhe alfabetin e tij që të shërbejnë në seancë të Kuvendit ose në mbledhje të trupave punues.

(5) Stenogramet nga seanca e Kuvendit të Republikës së Maqedonisë dhe nga mbledhjet e trupave punues, si dhe materialet dhe dokumentet tjera lëshohen dhe ruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë dhe në alfabetin e saj.

(6) Të gjitha ligjet dhe aktet tjera të miratuara nga Kuvendi i Republikës së Maqedonisë publikohen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe alfabetin e saj.

Neni 5

(1) Në punën e Qeverisë të Republikës së Maqedonisë gjuhë zyrtare eshtë gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj cirilik, si dhe gjuha të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe alfabeti i saj.

(2) Seancat e Qeverisë të Republikës së Maqedonisë kryesohen në gjuhën maqedonase dhe në alfabetin e saj cirilik.

(3) Kur me seancat e Qeverisë të Republikës së Maqedonisë, me mbledhjet e komisioneve, si dhe me Kolegjumin e përgjithshëm të sekretarëve shtetërorë kryeson funksionar i zgjedhur ose i emëruar që flet gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, e të cilën gjuhë e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë, në komisionet dhe në Kolegjumin e përgjithshëm të sekretarëve shtetërorë flet edhe në atë gjuhë.

(4) Funksionari i zgjedhur ose i emëruar që flet gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, e të cilën gjuhë e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë, në komisionet dhe në Kolegjumin e përgjithshëm të sekretarëve shtetërorë flet edhe në atë gjuhë.

(5) Funksionari i zgjedhur ose i emëruar që flet gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, e të cilën gjuhë e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë,

materialet i merr në kohë, përkatësisht i dorëzon edhe në gjuhën dhe alfabetin e tij që t'i shërbejnë në seancë të Qeverisë të Republikës së Maqedonisë, në komisionet dhe në Kolegjumin e përgjithshëm të sekretarëve shtetërorë.

(6) Stenogramet nga seanca e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, nga mbledhja e komisioneve dhe Kolegjumi i përgjithshëm i sekretarëve shtetërorë, si dhe materialet dhe dokumentet tjera lëshohen dhe ruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë dhe në alfabetin e saj.

(7) Të gjitha aktet e miratuara nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë lëshohen dhe publikohen në gjuhën maqedonase dhe në alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë dhe alfabetin e saj.

Neni 6

(1) Institucionet nga neni 1 paragrafi (3) dhe neni 2 paragrafi (3) të këtij ligji, si dhe të gjitha institucionet tjera janë të obliguara me detyrë zyrtare të sigurojnë që përdorimi, komunikimi dhe procedurat të zhvillohen në gjuhën të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë dhe alfabetin e saj, nëse personi, përkatësisht pjesëmarrësi flet gjuhë të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë.

(2) Të gjitha vendimet dhe aktet e tjera, si dhe legjitimacionet që dalin nga kompetenca e institucioneve nga neni 1 paragrafi (3) dhe neni 2 paragrafi (3) i këtij ligji, si dhe të gjitha institucionete tjera, janë në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë dhe alfabetin e saj nëse personi, përkatësisht pjesëmarrësi flet gjuhë të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë.

(3) Personi i zgjedhur ose i emëruar që flet gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë, emrin personal në vendimet dhe aktet tjera në kuadër të kompetencave të institucionete nga neni 1 paragrafi (3) dhe neni 2 paragrafi (3) të këtij ligji, si edhe në të gjitha institucionet tjera, e shkruan në gjuhën dhe alfabetin e tij.

(4) Ueb faqet e institucionete nga neni 1 i këtij ligji dhe përbajtja e ueb faqeve krahas gjuhës maqedonase dhe alfabetit të saj, detyrimisht publikohen edhe në gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë dhe alfabetin e saj.

Neni 7

(1) Emrat e institucionete nga neni 1 paragrafi (3) dhe neni 2 paragrafi (3) të këtij ligji, si dhe të të gjitha institucionete tjera dhe njësive të tyre rajonale në njësitë e vetëqeverisjes lokale në të cilën së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase edhe në Shkup, do të shkruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj, si dhe në gjuhën angleze.

Emrat do të jenë me madhësi dhe font të njëjtë, me ç'rast emri në gjuhën maqedonase dhe me alfabetin e saj do të shkruhet i pari.

(2) Në zyrat rajonale të organeve të administratës shtetërore që mbulojnë së paku një njësi të vetëqeverisjes lokale në të cilën së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë të ndryshme nga maqedonishtja, emrat e zyrave do të shkruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj.

(3) Vulat e institucionete nga neni 1 paragrafi (3) dhe neni 2 paragrafi (3) të këtij ligji dhe të të gjitha institucionete tjera me seli në Shkup apo në njësitë e vetëqeverisjes lokale në të cilën së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase, janë të shkruara në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, si dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj.

(4) Institucionet nga paragrafi 1 i këtij neni do të mundësojnë dhe kontribuojnë që në punë në mënyrë efektive të shfrytëzohen, përdoren dhe zbatohen gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj cirilik dhe gjuha që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabeti i saj.

Neni 8

(1) Kartëmonedhat dhe monedhat, si dhe pullat postare do të përbajnjë simbole që e përfaqësojnë trashëgiminë kulturore të qytetarëve që e flasin gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj.

(2) Pullat postare, fletëpagesat, raportet fiskale të lëshuara nga institucionet nga neni 1 paragrafi (3) dhe neni 2 paragrafi (3) të këtij ligji, faturat e institucionete nga neni 1 paragrafi (3) dhe neni 2 paragrafi (3) të këtij ligji, banderolat, shkruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj.

(3) Uniformat e policisë, të zjarrfikësve, të shëndetësisë; në Shkup dhe në komunat në të cilat së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase janë të shkruara në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, si dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve në Republikën e Maqedonisë dhe alfabetin e saj.

Neni 9

(1) Në procedurat gjyqësore, administrative, ekzekutive, procedurat për ekzekutimin e sanksioneve, procedurat parahetimore dhe hetimore, procedurat penale dhe të kundërvajtjes, procedurat kontestimore dhe jashtëkontestimore, si dhe procedurat tjera para gjykatave, prokurorive publike, si dhe të gjitha organete, trupave dhe institucionete, zbatohet gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj cirilik, si dhe gjuha që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabeti i saj.

(2) Të gjitha procedurat nga paragrafi (1) i këtij neni mbahen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve në

Republikën e Maqedonisë dhe alfabetin e saj, nese gjykatësi, prokurori publik, pala apo pjesëmarrësi tjetër në procedurë është person që flet gjuhë, të cilën e flasin së paku 20% të qytetarëve në Republikën e Maqedonisë.

(3) Të gjitha vendimet, shkresat dhe aktet tjera që dalin nga procedurat nga paragrafi (1) i këtij neni miratohen dhe botohen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, si dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj nese gjykatësi, prokurori publik, pala apo pjesëmarrësi tjetër në procedurë është person që e flet gjuhë, të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë.

(4) Institucionet e theksuara në paragrafin (1) të këtij neni obligohen që të mundësojnë përkthim të të gjitha dokumenteve dhe materialeve të nevojshme, si dhe përkthim simultan të ekspozeve, deklaratave dhe seancave gjyqësore në punën apo procedurat që mbahen.

(5) Mossigurimi i përkthimit të të gjitha dokumenteve dhe materialeve të nevojshme, përkatesisht mossigurimi i përkthimit simultan gjatë tërë kohëzgjatjes së procedurës paraqet shkelje esenciale të procedurës.

(6) Emrat e institucioneve të theksuara në paragrafin (1) të këtij neni në Shkup dhe në njësitë e vetëqeverisjes lokale në të cilën së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase shkruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve dhe alfabetin e saj.

(7) Në institucionet e theksuara në paragrafin (1) të këtij neni me seli në rajonin që përfshin më shumë gjykata themelore prej të cilave së paku njëra prej tyre gjendet në njësinë e vetëqeverisjes lokale në të cilën flitet gjuhë zyrtare e ndryshme nga maqedonishtja, e të cilën e flasin 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë, emrat gjithashu do të shkruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve dhe alfabetin e saj.

(8) Shpenzimet që krijohen nga përkthimi për palët dhe pjesëmarrësit në procedurë, si dhe shpenzimet për përkthyes gjyqësor që krijohen me zbatimin e dispozitave të këtij ligji, janë barrë e mjeteve të institucioneve të theksuara në paragrafin (1) të këtij neni.

Neni 10

(1) Në procedurat para noterit, dokumentet notoriale dhe verifikimet mund të lëshohen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe alfabetin e saj.

(2) Në procedurat para përmbaruesit, nese pjesëmarrësi është person që e flet gjuhën të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë, urdhëresat, konkluzionet, procesverbalet, shënimet zyrtare dhe aktet tjera të përmbaruesve lëshohen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe alfabetin e saj.

Neni 11

(1) Institucionet kompetente për menaxhim me institucionet për ekzekutimin e sanksioneve, si dhe vetë institucionet kompetente për ekzekutimin e sanksioneve obligohen që në komunikim dhe në procedura ta zbatojnë gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj, si dhe gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj nese personi për të cilin bëhet fjalë flet gjuhë që e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë.

(2) Institucionet kompetente për menaxhim me institucionet për ekzekutimin e sanksioneve si dhe institucionet kompetente për ekzekutimin e sanksioneve obligohen të mundësojnë që personat të cilët gjenden në këto institucione të flasin edhe në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve dhe alfabetin e saj.

Neni 12

(1) Evidencat e amzës në Shkup dhe në njësitë e vetëqeverisjes lokale në të cilat së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga maqedonishtja mbahen edhe në gjuhën zyrtare që e flet qytetari.

(2) Aktvendimet, certifikatat, vërtetimet si dhe aktet tjera botohen edhe në gjuhën zyrtare që e flet qytetari.

(3) Dokumentet personale dhe dokumentet e udhëtimit të qytetarëve që flasin në gjuhën të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj, me detyrë zyrtare lëshohen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj.

Neni 13

(1) Për qytetarët që flasin gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, të cilën e flasin më pak se 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë, formulari i letërnjoftimit shtypet edhe në gjuhën dhe alfabetin që e përdor qytetari.

(2) Për qytetarët që flasin gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, të cilën e flasin më pak se 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë, me kërkesë të tyre personale, të dhënat për emrin personal që shënohen në letërnjoftim shkruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik dhe në gjuhën dhe alfabetin që e përdor qytetari.

Neni 14

(1) Për qytetarët që flasin gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, të cilën e flasin më pak se 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë, me kërkesë të tyre, formulari i dokumentit të udhëtimit dhe fletudhëtimi shtypet edhe në gjuhën dhe alfabetin që e përdor qytetari.

(2) Për qytetarët që flasin gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, të cilën e flasin më pak se 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë, me kërkesë të tyre personale, të dhënat që shënohen në dokumentin e udhëtimit dhe në fletudhëtim shkruhen edhe në atë gjuhë dhe alfabet.

(3) Për qytetarët që flasin gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, të cilën e flasin më pak se 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë, me kërkesë të tyre personale, të dhënat për emrin personal që shënohen në dokumentin e udhëtimit shkruhen edhe në gjuhën dhe alfabetin që e përdor qytetari.

Neni 15

Нë mbledhjet e Komisionit Shtetëror të Zgjedhjeve dhe të komisioneve komunale të zgjedhjeve në Shkup dhe njësitet e vetëqeverisjes lokale, në të cilat së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase, gjatë realizimit të zgjedhjeve, në punën dhe procedurat e të gjitha komisioneve dhe trupave dhe institucioneve tjera, në mënyrë të barabartë shfrytëzohen, përdoren dhe zbatohen gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj cirilik dhe gjuha që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabeti i saj.

Neni 16

(1) Emri i rrugës, sheshit, urës dhe i objektit tjetër infrastrukturor në të gjitha njësitet e vetëqeverisjes lokale ku së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, si dhe në Shkup, shkruhet në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj cirilik, si dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj, si dhe në gjuhët që janë të pranuara përgjithësisht nga bashkësia ndërkombëtare.

(2) Në vendkalimet kufitare të Republikës së Maqedonisë dhe aeroportet që gjenden në rajonin ku së paku 20% e qytetarëve flasin gjuhë të ndryshme nga gjuha maqedonase, emrat e institucioneve, mbishkrimet tjera dhe udhërrëfyesit shkruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj, si dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj.

Neni 17

(1) Të gjitha ligjet, aktet nënligjore, vendimet dhe shpalljet e institucioneve nga neni 1 parografi (3) dhe neni 2 parografi (3) të këtij ligji, që botahten në Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë, botahten në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj dhe në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve dhe alfabetin e saj.

Neni 18

(1) Për realizimin e qëllimeve të këtij ligji, për promovimin, mbrojtjen dhe zbatimin e barabartë të gjuhës zyrtare që e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe alfabetit të saj, themelohet Agjencia për Zbatimin e Gjuhës që e Flasin së paku 20% e Qytetarëve të Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejshëm: Agjencia) me cilësinë e personit juridik, kompetente për standardizimin dhe përdorimin e barabartë të gjuhës të cilën e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë dhe alfabetit të saj me trupat ndihmëse për mbështetjen e institucioneve nga neni 1 parografi (3) dhe neni 2 parografi (3) të këtij ligji, si dhe të gjitha institucioneve tjera.

(2) Drejtorin e Agjencisë e zgjedh Qeveria e Republikës së Maqedonisë me thirrje publike të shpallur paraprakisht, me mandat prej 4 vitesh me të drejtë rizgjedhjeje.

(3) Në Agjenci, krahas përkthyesve të autorizuar gjyqësorë punësohen edhe linguistë dhe filologë të diplomuar të gjuhës shqipe, si dhe lektorë të licencuar.

(4) Drejtori përfaqëson Agjencinë, udhëheq me punën e saj, i kryen punët e përcaktuara me këtë ligj dhe miraton program vjetor për punën e Agjencisë. Drejtori paraqet raport për punën e Agjencisë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së paku një herë në vit deri më 31 mars në vitin rrjedhës për vitin paraprak.

(5) Mjetet për punën dhe funksionimin e Agjencisë sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

Neni 19

Agjencia është kompetente për:

- dhënen e mbështetjes institucioneve në realizimin e obligimeve që burojnë nga ky ligj, duke përfshirë përkthimin dhe lekturimin e dokumenteve;

- lekturimin e të gjitha akteve që botahten në Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë;

- promovimin dhe marrjen e masave për avancimin e përdorimit të gjuhës që e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë;

- hartimin e raporteve për informimin e Qeverisë të Republikës së Maqedonisë për zbatimin e kompetencave të saj;

- përgatitjen e materialeve analitike-profesionale nga kompetenca e saj për nevojat e Qeverisë të Republikës së Maqedonisë;

- dhënen e mendimeve profesionale për materialet që janë në funksion të zbatimit dhe avancimit të përdorimit të gjuhës që e flasin së paku 20% e qytetarëve të Republikës së Maqedonisë;

- punë të tjera lidhur me zbatimin e qëllimeve të përcaktuara në këtë ligj.

Neni 20

(1) Për mbikëqyrje mbi zbatimin e plotë dhe konsekuent të dispozitave të këtij ligji që kanë të bëjnë me përdorimin e gjuhëve, themelohet Inspektorati për Përdorimin e Gjuhëve (në tekstin e mëtejshëm: Inspektorati), në përbërje të Ministrisë së Drejtësisë me cilësi të personit juridik.

(2) Parimet, kompetenca, organizimi i inspektimeve dhe procedurat e mbikëqyrjes inspektuese të Inspektoratit për Përdorimin e Gjuhëve rregullohen me ligj të veçantë.

Neni 21

Qeveria e Republikës së Maqedonisë dhe të gjitha institucionet kompetente për zbatimin e dispozitave të këtij ligji, do të miratojnë masa për promovimin e zbatimit të të gjitha gjuhëve zyrtare, si dhe për garantimin e mbrojtjes së gjuhëve të bashkësive tjera, gjuha amtare e të cilave nuk është gjuhë zyrtare.

Neni 22

(1) Gjобë në shumë prej 4.000 deri në 5.000 euro në kundërvlerë me denarë për kundërvajtje do t'u shqiptohet organeve të theksuara në nenin 1 paragrafi (3), nenin 2 paragrafi (3), si dhe të gjitha institucioneve tjera për mosrespektimin e dispozitave të këtij ligji.

(2) Gjобë në shumë prej 30% të gjobës së përcaktuar do t'i shqiptohet personit zyrtar dhe personit përgjegjës në organet nga paragrafi 1 i këtij neni.

Neni 23

(1) Në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji, të gjitha institucionet kompetente obligohen që t'i miratojnë aktet nënligjore për zbatimin e këtij ligji.

(2) Në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji, institucionet obligohen t'i zbatojnë obligimet e theksuara në nenin 7 të këtij ligji.

(3) Qeveria e Republikës së Maqedonisë menjëherë pas hyrjes në fuqi të këtij ligji do të zhvillojë program pëngritjen e vetëdijes publike për zbatimin e këtij ligji.

(4) Në afat prej një viti, dispozitat e ligjeve tjera harmonizohen me dispozitat e këtij ligji.

(5) Në rast të mosharmonizimit të dispozitave të këtij ligji me dispozitat gjuhësore të ligjit tjetër, organet kanë për detyrë t'i zbatojnë dispozitat e këtij ligji.

Neni 24

Me miratimin e këtij ligji shfuqizohet Ligji për përdorimin e gjuhës që e flasin së paku 20% e qytetarëve në Republikën e Maqedonisë dhe në njësitë e vetëqeverisjes lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 101/08 dhe 100/11).

Neni 25

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

МИНИСТЕРСТВО ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ

117.

ОБЈАВА

Спогодбата meѓу Владата на Република Македонија и Австриската Сојузна Влада за размена и заемна заштита на класифицирани информации, склучена во Вие-

на на 26 јуни 2018 година, ратификувана од Собранието на Република Македонија и објавена во „Службен весник на РМ“ број 208/18, согласно членот 16 од предметната Спогодба, стапува во сила на 1 јануари 2019 година.

26 декември 2018 година

Скопје

Министер,

Никола Димитров, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

118.

Врз основа на член 18 став (1) точка б) и став (2) од Законот за нотаријатот („Службен весник на РМ“ бр. 72/16, 142/16 и 233/18), Министерството за правда на ден 3.1.2019 година го донесе следното

РЕШЕНИЕ

ЗА ПРЕСТАНОК НА СЛУЖБАТА НА НОТАРОТ

1. На нотарот Ајдин Мехмеди, со службено седиште на подрачјето на Основниот суд во Кичево му престанува службата на нотар поради навршени 64 години возраст.

2. Решението влегува во сила на ден 16.1.2019 година.

Образложение

Со Решение на министерот за правда бр. 09-2043/1 од 10.5.2012 година, врз основа на Дваесет и осмиот конкурс за именување на нотари, лицето Ајдин Мехмеди е именуван за нотар на подрачјето на Основниот суд во Кичево.

Нотарот Ајдин Мехмеди од Кичево роден на ден 16.1.1955 година, на ден 16.1.2019 година навршува 64 години возраст, поради што ги исполнува условите за престанок на службата на нотарот.

Согласно наведеното, а врз основа на член 18 став (1) точка б) и став (2) од Законот за нотаријатот („Службен весник на РМ“ бр. 72/16, 142/16 и 233/18), Министерството за правда одлучи како во диспозитивот на ова Решение.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова Решение може да се поведе управен спор преку Управниот суд, во рок од 30 дена од денот на примот на Решението.

Бр. 09-10/1

3 јануари 2019 година

Скопје

Министер за правда,

д - р Рената Дескоска, с.р.

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.

Директор и одговорен уредник – Мартин Костовски
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

ISSN 0354-1622

Претплатата за 2019 година изнесува 10.100 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламирање: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: Печатница ЕВРОПА 92 ДООЕЛ, Кочани.

2019007

Судбен весник

на Република Македонија

Број 7

14 јануари 2019, понеделник

година LXXV

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

	Стр.
1. Закон за Ратификација на Конечната спогодба за решавање на разликите описаны во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните.....	3

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

УКАЗ

за прогласување на Законот за Ратификација на Конечната спогодба за решавање на разликите описаны во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните

Се прогласува Законот за Ратификација на Конечната спогодба за решавање на разликите описаны во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 5 јули 2018 година.

Број 08-3866/1
5 јули 2018 година
Скопје

ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
д-р Ѓорче Иванов¹

Дека преписот е верен на оригиналот тврди

ЗАМЕНИК НА ГЕНЕРАЛНИОТ СЕКРЕТАР
НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА
Ненадин Ибраими

¹ Указот за прогласување на Законот за ратификација на Конечната спогодба за решавање на разликите описаны во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните се објавува без потпис на Претседателот на Република Македонија, д-р Ѓорче Иванов од следниве причини:

- Секој е должен да ги почитува Уставот и Законите (Член 51, став 2 од Устав на РМ)
- Претседателот на Републиката е должен да го потпише указот за прогласување на законите ако истите повторно се усвоени со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници (член 75, став 3 од Устав на РМ). Законот за ратификација на Конечната спогодба за решавање на разликите описаны во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните е повторно усвоен со мнозинство гласови од вкупниот број пратеници на 54-тата Седница на Собранието на Република Македонија на ден 05.07.2018 година.
- Поради неизвршување на горенаведените обврски од страна на Претседателот на Републиката, д-р Ѓорче Иванов, а поради обврската од член 52 од Уставот на РМ, Претседателот на Собранието е должен да го достави Законот за ратификација на Конечната спогодба за решавање на разликите описаны во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните до Службен весник на Република Македонија за негово објавување.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ЗАКОН

за ратификација на Конечната спогодба за решавање на разликите описаны во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година, и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните

Член 1

Се ратификува Конечната спогодба за решавање на разликите описаны во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година, и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните, потпишана на 17 јуни 2018 година во Преспа-Грција.

Член 2

Спогодбата од член 1 на овој закон во оригинал на английски јазик и во превод на македонски јазик, гласи:

AGREEMENT**FINAL AGREEMENT FOR THE SETTLEMENT OF THE DIFFERENCES AS DESCRIBED IN THE UNITED NATIONS SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 817 (1993) AND 845 (1993), THE TERMINATION OF THE INTERIM ACCORD OF 1995, AND THE ESTABLISHMENT OF A STRATEGIC PARTNERSHIP BETWEEN THE PARTIES****PREAMBLE**

The First Party, the Hellenic Republic (the "First Party") and the Second Party, which was admitted to the United Nations in accordance with the United Nations General Assembly resolution 47/225 of 8 April 1993 (the "Second Party"), jointly referred to as the "Parties",

-Recalling the principles and purposes of the Charter of the United Nations, the Helsinki Final Act of 1975, the relevant Acts of the Organization for Security and Cooperation in Europe ("OSCE") and the values and principles of the Council of Europe,

-Guided by the spirit and principles of democracy, respect for human rights and fundamental freedoms, and dignity,

-Abiding by the provisions of the Charter of the United Nations and in particular those referring to the obligation of the States to refrain in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State,

-Emphasising their full commitment to the principles of the inviolability of frontiers and the territorial integrity of States incorporated in the Helsinki Final Act of 1975,

-Reaffirming the existing frontier between them as an enduring international border,

-In full accord on the need to strengthen peace, stability, security and further promote cooperation in Southeastern Europe,

-Desiring to strengthen an atmosphere of trust and good-neighbourly relations in the region and to put to rest permanently any hostile attitudes that may persist and agreeing on the need to refrain from irredentism and revisionism in any form,

-Recalling their obligation, in accordance with the Charter of the United Nations and international law, not to interfere on any pretext or in any form in the internal affairs and jurisdiction of the other,

-Underscoring also the importance of the development of friendly relations among States and of resolving disputes by peaceful means in accordance with the Charter of the United Nations,

-Resolving the differences pursuant to Security Council resolutions 817 (1993) of 7 April 1993 and 845 (1993) of 18 June 1993, as well as Article 5 of the Interim Accord of 13 September 1995 in a dignified and sustainable manner, having in mind the importance of the issue and the sensitivities of each Party,

-Taking into account the General Assembly resolution 47/225 of 8 April 1993,

-Taking into consideration the Interim Accord, the Memorandum of 13 October 1995 on Practical Measures related to the Interim Accord, the Memorandum on the mutual establishment of Liaison Offices in Skopje and Athens of 20 October 1995 as well as the process of Confidence Building Measures ("CBMs"),

-Underlining their strong will for mutual friendship, good neighbourliness and cooperative partnership,

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

-Committing to strengthen, widen and deepen their bilateral relations and to lay firm foundations for the entrenchment and respect of good neighbourly relations and for the development of their comprehensive bilateral cooperation,

-Seeking to reinforce and broaden their bilateral cooperation and to upgrade it to the level of a strategic partnership in the sectors of agriculture, civil protection, defence, economy, energy, environment, industry, infrastructure, investments, political relations, tourism, trade, trans-border cooperation and transport, capitalizing also on the existing CBMs,

Have agreed as follows:

PART 1

**SETTLEMENT OF THE DIFFERENCE ON THE NAME, THE PENDING ISSUES RELATED TO IT AND
ENTRENCHMENT OF GOOD NEIGHBOURLY RELATIONS**

ARTICLE 1

1. This Agreement is final and upon its entry into force terminates the Interim Accord between the Parties signed in New York on 13 September 1995.
2. The Parties recognize as binding the outcome of the negotiations that have taken place under the auspices of the United Nations, to which both Parties have been committed pursuant to the United Nations Security Council resolutions 817 (1993) and 845 (1993) as well as the Interim Accord of 1995.
3. Pursuant to those negotiations the following have been mutually accepted and agreed:
  - a) The official name of the Second Party shall be the "Republic of North Macedonia", which shall be the constitutional name of the Second Party and shall be used *erga omnes*, as provided for in this Agreement. The short name of the Second Party shall be "North Macedonia".
  - b) The nationality of the Second Party shall be Macedonian/citizen of the Republic of North Macedonia, as it will be registered in all travel documents.
  - c) The official language of the Second Party shall be the "Macedonian language", as recognised by the Third UN Conference on the Standardization of Geographical Names, held in Athens in 1977, and described in Article 7(3) and (4) of this Agreement.
  - d) The terms "Macedonia" and "Macedonian" have the meaning given under Article 7 of this Agreement.
  - e) The country codes for licence plates of the Second Party shall be NM or NMK. For all other purposes, country codes remain MK and MKD, as officially assigned by the International Organization for Standardization ("ISO").
  - f) The adjectival reference to the State, its official organs, and other public entities shall be in line with the official name of the Second Party or its short name, that is, "of the Republic of North Macedonia" or "of North Macedonia". Other adjectival usages, including those referring to private entities and actors, that are not related to the State and public entities, are not established by law and do not enjoy financial support from the State for activities abroad, may be in line with Article 7(3) and (4). The adjectival usage for activities may be in line with Article 7(3) and (4). This is without prejudice to the process established under Article 1 (3) (h) and compound names of cities that exist at the date of the signature of this Agreement.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

- g) The Second Party shall adopt "Republic of North Macedonia" as its official name and the terminologies referred to in Article 1(3) through its internal procedure that is both binding and irrevocable, entailing the amendment of the Constitution as agreed in this Agreement.
- h) In relation to the abovementioned name and terminologies in commercial names, trademarks and brand names, the Parties agree to support and encourage their business communities to institutionalise a sincere, structured and in good faith dialogue, in the context of which will seek and reach mutually accepted solutions on the issues deriving from the commercial names, the trademarks, the brand names and all relevant matters at bilateral and international level. For the implementation of the abovementioned provisions, an international group of experts will be established consisting of representatives of the two States in the context of the European Union ("EU") with the appropriate contribution of the United Nations and ISO. This group of experts shall be established within 2019 and conclude its work within three years. Nothing in Article 1 (3) (h) shall affect present commercial usage until mutual agreement is reached as provided in this subsection.

4. Upon signing this Agreement, the Parties shall take the following steps:

- a) The Second Party shall, without delay, submit the Agreement to its Parliament for ratification.
- b) Following ratification of this Agreement by the Parliament of the Second Party, the Second Party shall notify the First Party that its Parliament has ratified the Agreement.
- c) The Second Party, if it decides so, will hold a referendum.
- d) The Second Party shall commence the process of constitutional amendments as provided for in this Agreement.
- e) The Second Party shall conclude *in toto* the constitutional amendments by the end of 2018.
- f) Upon notification by the Second Party of the completion of the abovementioned constitutional amendments and of all its internal legal procedures for the entry into force of this Agreement, the First Party shall promptly ratify this Agreement.

5. Upon entry into force of this Agreement, the Parties shall use the name and terminologies of Article 1(3) in all relevant international, multilateral and regional Organizations, institutions and fora, including all meetings and correspondence, and in all their bilateral relations with all Member States of the United Nations.

6. In particular, immediately upon entry into force of this Agreement, the Second Party shall:

- a) Notify all international, multilateral, and regional Organizations, institutions and fora of which it is a member of the entry into force of this Agreement, and request that all those Organizations, institutions and fora thereafter shall adopt and use the name and terminologies referred to in Article 1(3) of this Agreement for all usages and purposes. Both Parties shall also refer to the Second Party in accordance with Article 1(3) in all communications to, with, and in those organizations, institutions and fora.
- b) Notify all Member States of the United Nations of the entry into force of this Agreement and shall request them to adopt and use the name and terminologies referred to in Article 1(3) of this Agreement for all usages and purposes, including in all their bilateral relations and communications.

7. Upon entry into force of this Agreement, and subject to provisions under Articles 1(9) and (10), the terms "Macedonia", "Republic of Macedonia", "FYR of Macedonia", "FYR Macedonia" in a translated or untranslated form, as well as the provisional name "the former Yugoslav Republic of Macedonia" and the acronym "FYROM" shall cease to be used to refer to the Second Party in any official context.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

8. Upon entry into force of this Agreement and taking into account its Article 1(9) and (10), the Parties shall use the name and terminologies of Article 1 (3) for all usages and all purposes *erga omnes*, that is, domestically, in all their bilateral relations, and in all regional and international Organizations and Institutions.
9. Upon entry into force of this Agreement, the Second Party shall promptly in accordance with sound administrative practice take all necessary measures so as the country's competent Authorities henceforth use internally the name and terminologies of Article 1(3) of this Agreement in all new official documentation, correspondence and relevant materials.
10. As regards the validity of already existing documents and materials issued by the Authorities of the Second Party, the Parties agree that there shall be two transitional periods, one "technical" and one "political":
  - a) The "technical" transitional period shall relate to all official documents and materials of the Public Administration of the Second Party for international usage and to those for internal usage that may be used externally. These documents and materials shall be renewed in accordance with the name and terminologies as referred to in Article 1(3) of this Agreement within five years from the entry into force of this Agreement, at the latest.
  - b) The "political" transitional period shall relate to all documents and materials exclusively for internal usage in the Second Party. The issuance of the documents and materials falling under this category in accordance with Article 1 (3) shall commence at the opening of each EU negotiation chapter in the relevant field, and shall be finalised within five years thereof.
11. Procedures for the prompt amendment of the Constitution of the Second Party, in order to fully implement the provisions of this Agreement, shall commence upon ratification of this Agreement by its Parliament or following a referendum, if the Second Party decides to hold one.
12. The name and terminologies as referred to in Article 1 of this Agreement shall be incorporated in the Constitution of the Second Party. This change shall take place *en bloc* with one amendment. Pursuant to this amendment, the name and terminologies will change accordingly in all articles of the Constitution. Furthermore, the Second Party shall proceed to the appropriate amendments of its Preamble, Article 3 and Article 49, during the procedure of the revision of the Constitution.
13. In the event of mistakes, errors, omissions in the proper reference of the name and terminologies referred to in Article 1(3) of this Agreement in the context of International, multilateral and regional Organizations, institutions, correspondence, meetings and fora, as well as in all bilateral relations of the Second Party with third States and entities, either of the Parties may request their immediate rectification and the avoidance of similar mistakes in the future.

ARTICLE 2

1. The First Party agrees not to object to the application by or the membership of the Second Party under the name and terminologies of Article 1 (3) of this Agreement in International, multilateral and regional Organizations and institutions of which the First Party is a member.
2. The Second Party shall seek admission to International, multilateral and regional Organizations and institutions under the name and terminologies of Article 1 (3) of this Agreement.
3. Upon entry into force of this Agreement pursuant to its Article 1, the First Party shall ratify any of the Second Party's accession agreement to International Organizations, of which the First Party is a member.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

4. In particular with respect to the Second Party's EU and North Atlantic Treaty Organization ("NATO") Integration processes, the following shall apply:
  - a. The Second Party shall seek admission to NATO and the EU under the name and terminologies of Article 1 of this Agreement. Accession to NATO and the EU will be under that same name and terminologies.
  - b. Upon receiving the notice of the ratification of this Agreement by the Parliament of the Second Party, the First Party shall promptly:
    - (i) notify the President of the Council of the EU that it supports the opening of the EU accession negotiations of the Second Party under the name and terminologies of Article 1 of this Agreement.
    - (ii) notify the Secretary General of NATO that it supports the extension of an accession invitation by NATO to the Second Party. Such support of the First Party is conditional, first, to an outcome of referendum, if the Second Party decides to hold one, consistent with this Agreement, and, second, to the completion of the constitutional amendments provided for in this Agreement. Upon receipt of notification by the Second Party concerning the completion of all its internal legal procedures for the entry into force of this Agreement, including a possible national referendum with an outcome consistent with this Agreement, and upon conclusion of the amendments in the Constitution of the Second Party, the First Party shall ratify the Second Party's NATO Accession Protocol. This ratification procedure shall be concluded together with the ratification procedure of this Agreement.

ARTICLE 3

1. The Parties hereby confirm their common existing frontier as an enduring and inviolable international border. Neither Party shall assert or support any claims to any part of the territory of the other Party or claims for a change to their common existing frontier. In addition, neither Party shall support any such claims that may be raised by any third party.
2. Each Party commits to respect the sovereignty, the territorial integrity and the political independence of the other Party. Neither Party shall support any actions of any third party directed against the sovereignty, the territorial integrity or the political independence of the other Party.
3. The Parties shall refrain, in accordance with the purposes and principles of the Charter of the United Nations, from the threat or use of force, including the threat or use of force intended to violate their common existing frontier.
4. The Parties commit not to undertake, instigate, support and/or tolerate any actions or activities of a non-friendly character directed against the other Party. Neither Party shall allow its territory to be used against the other Party by any third country, organization, group or individual carrying out or attempting to carry out subversive, secessionist actions, or actions or activities which threaten in any manner the peace, stability or security of the other Party. Each Party shall communicate without delay to the other Party any information in its possession regarding any such actions or intentions.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ARTICLE 4

1. Each Party hereby commits and solemnly declares that nothing in its Constitution, as it is in force or will be amended in the future, can or should be interpreted as constituting or will ever constitute the basis for any claim to any area that is not included in its existing international borders,
2. Each Party undertakes not to make or to authorize any Irredentist statements, and shall not endorse any such statements by those who purport to act on behalf of, or in the interest of, the Party.
3. Each Party hereby commits and solemnly declares that nothing in its Constitution as it is in force or will be amended in the future can or should be interpreted as constituting or will ever constitute the basis for interference with the internal affairs of the other Party in any form and for any reason, including for the protection of the status and rights of any persons that are not its citizens.

ARTICLE 5

1. In the conduct of their affairs the Parties shall be guided by the spirit and principles of democracy, fundamental freedoms, respect for human rights and dignity, and the rule of law, in accordance with the Charter of the United Nations, the Universal Declaration of Human Rights,¹ the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms,² the International Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination,³ the Convention on the Rights of the Child,⁴ the Helsinki Final Act, the document of the Copenhagen Meeting of the Conference on the Human Dimension of the Conference on Security and Cooperation in Europe and the Charter of Paris for a New Europe, and other international agreements and instruments to which both Parties are party.
2. No provision of any of the instruments referred to in paragraph 1 above shall be interpreted to give any right to either Party to take any action contrary to the aims and principles of the Charter of the United Nations, or of the Helsinki Final Act, including the principle of the territorial integrity of States.

ARTICLE 6

1. Aiming at strengthening friendly bilateral relations each Party shall promptly take effective measures to prohibit any hostile activities, actions or propaganda by State agencies or agencies directly or indirectly controlled by the State and to prevent activities likely to incite chauvinism, hostility, irredentism, and revisionism against the other Party. Should such activities occur, the Parties shall take all necessary measures.
2. Each Party shall promptly take effective measures to discourage and prevent any acts by private entities likely to incite violence, hatred or hostility against the other Party. If a private entity in the territory of a Party engages in such activities without that Party's knowledge, that Party shall, upon such acts coming to its attention, promptly take all necessary measures as provided by law.
3. Each Party shall prevent and discourage acts, including acts of propaganda, by private entities likely to incite chauvinism, hostility, irredentism and revisionism against the other Party.

¹ United Nations, *Official Records of the General Assembly, Third Session, Part I*, p. 71.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 213, p. 221.

³ *Ibid.*, vol. 660, p. 195.

⁴ *Ibid.*, vol. 1577, No. I-27531.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ARTICLE 7

1. The Parties acknowledge that their respective understanding of the terms "Macedonia" and "Macedonian" refers to a different historical context and cultural heritage.
2. When reference is made to the First Party, these terms denote not only the area and people of the northern region of the First Party, but also their attributes, as well as the Hellenic civilization, history, culture, and heritage of that region from antiquity to present day.
3. When reference is made to the Second Party, these terms denote its territory, language, people and their attributes, with their own history, culture, and heritage, distinctly different from those referred to under Article 7(2).
4. The Second Party notes that its official language, the Macedonian language, is within the group of South Slavic languages. The Parties note that the official language and other attributes of the Second Party are not related to the ancient Hellenic civilization, history, culture and heritage of the northern region of the First Party.
5. Nothing in this Agreement is intended to denigrate in any way, or to alter or affect, the usage by the citizens of either Party.

ARTICLE 8

1. If either Party believes one or more symbols constituting part of its historic or cultural patrimony is being used by the other Party, it shall bring such alleged use to the attention of the other Party, and the other Party shall take appropriate corrective action to effectively address the issue and ensure respect for the said patrimony.
2. Within six months following the entry into force of this Agreement, the Second Party shall review the status of monuments, public buildings and infrastructures on its territory, and insofar as they refer in any way to ancient Hellenic history and civilization constituting an integral component of the historic or cultural patrimony of the First Party, shall take appropriate corrective action to effectively address the issue and ensure respect for the said patrimony.
3. The Second Party shall not use again in any way and in all its forms the symbol formerly displayed on its former national flag. Within six months of the entry into force of this Agreement, the Second Party shall proceed to the removal of the symbol displayed on its former national flag from all public sites and public usages on its territory. Archaeological artefacts do not fall within the scope of this provision.
4. Each Party shall abide by the recommendations of the United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names in relation to the use of the official geographical names and toponyms in the territory of the other Party thus giving priority to the use of endonyms over exonyms.
5. Within one month of the signing of this Agreement, the Parties shall establish by exchange of diplomatic notes, on a parity basis, a Joint Inter-Disciplinary Committee of Experts on historic, archaeological and educational matters, to consider the objective, scientific interpretation of historical events based on authentic, evidence-based and scientifically sound historical sources and archaeological findings. The Committee's work shall be supervised by the Ministries of Foreign Affairs of the Parties in cooperation with other competent national authorities. It shall consider and, if it deems appropriate, revise any school textbooks and school auxiliary material such as maps, historical atlases, teaching guides, in use in

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

each of the Parties, in accordance with the principles and aims of UNESCO and the Council of Europe. To that effect, the Committee shall set specific timetables so as to ensure in each of the Parties that no school textbooks or school auxiliary material in use the year after the signing of this Agreement contains any irredentist/revisionist references. The Committee shall also study any new editions of school textbooks and school auxiliary material as provided for under this Article. The Committee shall convene regularly, at least twice a year, and shall submit an Annual Report on its activities and recommendations to be approved by the High-Level Cooperation Council, as to be established pursuant to Article 12.

6. The Parties acknowledge that the abovementioned mutually accepted solutions which have derived from the negotiations will contribute to the definitive establishment of peaceful and good neighbourly relations in the region, in accordance with the United Nations Security Council resolutions 817 (1993) and 845 (1993).

PART 2

INTENSIFICATION AND ENRICHMENT OF COOPERATION BETWEEN THE TWO PARTIES

ARTICLE 9

1. The Parties agree that their strategic cooperation shall extend to all sectors, such as agriculture, civil protection, defence, economy, energy, environment, industry, infrastructure, investments, political relations, tourism, trade, trans-border cooperation and transport. This strategic cooperation shall apply not only to the sectors included in this Agreement but also to those that in the future may be deemed beneficial to both countries and indispensable. All these sectors should be incorporated into a comprehensive Action Plan during the course of the development of bilateral relations.
2. The existing CBMs shall be incorporated into the abovementioned Action Plan. The latter shall aim at the implementation of the provisions of this Part of this Agreement. The Action Plan shall be enriched and developed continuously.

DIPLOMATIC RELATIONS

ARTICLE 10

Upon the entry into force of this Agreement:

1. the First Party shall promptly upgrade:
  - a) its existing Liaison Office in the capital of the Second Party to an Embassy; and
  - b) its existing Office for Consular, Economic and Commercial Affairs in the town of Bitola in the Second Party to a General Consulate; and
2. the Second Party shall promptly upgrade:
  - a) its existing Liaison Office in the capital of the First Party to an Embassy; and
  - b) its existing Office for Consular, Economic and Commercial Affairs in the town of Thessaloniki in the First Party to a General Consulate.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

**COOPERATION IN THE CONTEXT OF
INTERNATIONAL AND REGIONAL ORGANIZATIONS AND FORA**

ARTICLE 11

The Parties shall cooperate closely, bilaterally, and within regional Organizations and initiatives with a view to ensuring that Southeastern Europe becomes a region of peace, growth and prosperity for its peoples. They shall promote and collaborate on shaping cooperation at regional level as well as, *inter alia*, on mutual support of candidacies in the context of international, multilateral and regional Organizations and institutions, such as the United Nations, the OSCE and the Council of Europe.

POLITICAL AND SOCIETAL COOPERATION

ARTICLE 12

1. The Parties agree to reinforce and further develop their bilateral political relations through regular visits, meetings and consultations at high political and diplomatic levels.
2. The Parties shall establish a High-Level Cooperation Council ("HLCC") of their Governments, jointly headed by their Prime Ministers.
3. The HLCC shall convene at least annually and shall be the competent body as regards the proper and effective implementation of this Agreement and the ensuing Action Plan. The HLCC shall take decisions and promote actions and measures for the improvement and upgrading of bilateral cooperation between the Parties and shall address any issues that may arise during the implementation of this Agreement and the ensuing Action Plan, with a view to their resolution.
4. The Parties are convinced that the development and strengthening of people-to-people contacts are essential for building friendship, cooperation and good neighbourliness between the Parties and their peoples. They shall support and encourage contacts and meetings between their citizens at all appropriate levels.
5. The Parties shall support and encourage contacts between their civil societies, as well as their institutions and local authorities, including youth and student cooperation activities and exchanges, with a view to developing better understanding and cooperation between their peoples.

ECONOMIC COOPERATION

ARTICLE 13

Having regard to the fact that the Second Party is a landlocked State, the Parties shall be guided by the relevant provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea as far as applicable both in practice and when concluding agreements referred to in Article 18 of this Agreement.

ARTICLE 14

1. The Parties shall further develop their economic cooperation in all areas. Particular emphasis shall be placed on the strengthening, enhancement and deepening of their bilateral cooperation on agriculture, energy, environment, industry, infrastructures, investments, tourism, trade, and transport. To achieve this objective, the Parties shall capitalize on and utilize the existing CBMs, constituting a mutually beneficial cooperative platform, which will evolve into an Action Plan.
2. The Parties shall encourage mutual investments and shall take all necessary measures for their effective protection, including measures against excessive bureaucracy and for overcoming institutional,

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

- administrative and tax barriers. The Parties shall place particular emphasis on the cooperation between companies, businesses, and industries of each Party.
3. The Parties shall refrain from imposing any impediment to the movement of people or goods between their territories or through the territory of either Party to the territory of the other. The Parties shall cooperate to facilitate such movements in accordance with international law.
  4. The Parties shall develop and boost their cooperation, with regard to energy, notably through the construction, maintenance and utilization of interconnecting natural gas and oil pipelines (existing, under construction and projected) and with regard to renewable energy resources, including photovoltaic, wind and hydro-electric. Possible pending matters will be addressed promptly by reaching mutually beneficial settlements taking into serious consideration the European Policy on Energy and the *acquis communautaire*. The First Party shall assist the Second Party with appropriate transfer of know-how and expertise.
  5. The Parties shall promote, extend and improve cooperative synergies in the areas of infrastructures and transport as well as on a reciprocal basis, road, rail, maritime and air transport and communication connections, using the best available technologies and practices. They shall also facilitate the transit between them of goods, cargos and merchandises via the infrastructures, including ports and airports, in the territory of each Party. The Parties shall adhere to international rules and regulations with respect to transit, telecommunications, signs and codes. The First Party shall do so insofar as, and in a manner compliant with, its obligations deriving from its membership in the EU and other international instruments. The Second Party shall do so insofar as, and in a manner compliant with, its obligations deriving from its memberships in international, multilateral or regional institutions or organizations in which it is a member on the entry into force of this Agreement, as well as its membership of the EU, following its proposed accession thereto.
  6. The Parties shall seek to improve and modernize existing border crossings as required by the flow of traffic and to construct new border crossings with a view to boosting touristic and commercial flows between them.
  7. The Parties shall take measures to ensure the protection of the environment and the preservation of the natural habitat in the trans-border waters and the surrounding space, and shall cooperate in seeking to reduce and eliminate all forms of pollution. The Parties shall strive to develop and harmonize strategies and programmes for regional and international cooperation for the protection of the environment.
  8. The Parties shall support the broadening of tourist exchanges, and the development of their cooperation in the fields of alternative tourism, including cultural, religious, educational, medical, and athletic tourism and shall cooperate in improving and promoting business and tourist travel between them.
  9. The Parties shall establish a Joint Ministerial Committee ("JMC") in order to attain the best possible cooperation in the abovementioned sectors of economic partnership, including through the organization of joint business fora. Convening at least once a year, the JMC will steer the course of bilateral economic cooperation, the comprehensive implementation of the relevant sectoral actions, agreements, protocols and contractual frameworks as well as all future relevant agreements. The Parties encourage the closest possible interaction between their Chambers of Commerce.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

**COOPERATION ON THE FIELDS OF EDUCATION, SCIENCE, CULTURE, RESEARCH, TECHNOLOGY,
HEALTH AND SPORTS**

ARTICLE 15

In the age of the new industrial revolution and second age of machines, the deepening of cooperation amongst States and societies is necessary now more than ever, in particular with respect to social activities, technologies and culture, both in a narrow and a broad sense. In furtherance thereof:

1. The Parties shall develop and improve their scientific, technological and technical cooperation as well as their collaboration in the area of education. They shall intensify their exchanges of information and of scientific and technical documentation and shall strive to improve mutual access to scientific and research institutions, archives, libraries and similar institutions. The Parties shall support initiatives by scientific and educational institutions as well as by individuals aimed at improving cooperation and exchanges in the areas of sciences, technology and education.
2. The Parties shall encourage and support events as well as scientific and educational programmes in which members of their scientific and academic communities shall participate. They shall also encourage and support the convening of bilateral and international conferences in these areas.
3. The Parties attach great significance to the development of research into, and the implementation and utilization of new technologies, including digital technology and nanotechnology, in a manner that is environmentally friendly and upgrades the skills, capacities and overall well-being of their citizens. To that end they shall develop the cooperation amongst their research centres, researchers and academic institutional systems.
4. The Parties shall place special emphasis on the development of cultural relations between the two States, their societies and their social groups, having particular regard to arts, dance, cinematography, music and theatre. In this regard, particular importance shall be given to sports. Bilateral collaboration on the domain of health, including health care, shall be promoted.

POLICE AND CIVIL PROTECTION COOPERATION

ARTICLE 16

1. The Parties shall cooperate closely in the fight against organized and trans-border crime, terrorism, economic crimes, having regard in particular to crime related to the illicit trafficking and/or exploitation of human beings; to crimes related to the production, trafficking and/or trade of narcotic drugs and psychotropic substances; to the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition; to the illicit import, export and transfer of ownership of cultural property; to offences against civil air transport; and to crime related to counterfeiting and/or smuggling of cigarettes, alcohol or fuels.
2. The Parties shall cooperate closely in the civil protection sector, placing particular emphasis on preventing and dealing with natural and manmade disasters and on disaster relief. Each Party may utilize the special education and expertise of the other Party, and whenever needed and possible each Party shall provide to the other its special infrastructure, particularly in fire-fighting. The Parties may examine the establishment of a relevant mechanism to assist in the implementation of this Article.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

DEFENCE COOPERATION

ARTICLE 17

The Parties shall reinforce and expand their cooperation in the area of defence, including through frequent visits and contacts between the political and military leadership of their armed forces, the appropriate transfer of know-how and capacity-building, the cooperation in the areas of production, information and joint military exercises. Special emphasis shall be placed on personnel training which the Parties could provide to each other.

TREATY RELATIONS

ARTICLE 18

1. Upon entry into force of this Agreement, the Parties shall in their relations be directed by the provisions of the following bilateral agreements that had been concluded between the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia and the First Party on 18 June 1959:
  - a) The convention concerning mutual legal relations,
  - b) The agreement concerning the reciprocal recognition and the enforcement of judicial decisions, and
  - c) The agreement concerning hydro-economic questions.
2. The Parties agree that, upon entry into force of the present Agreement, all international documents binding on the Parties bilaterally shall remain in force, unless specifically terminated by this Agreement.
3. The Parties shall consult with each other in order to identify other agreements concluded between the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia and the First Party that will be deemed suitable for application in their mutual relations.
4. The Parties commit to explore all possibilities to conclude additional bilateral agreements needed with regard to areas of mutual interest.

PART 3

SETTLEMENT OF DISPUTES

ARTICLE 19

1. The Parties shall settle any disputes exclusively by peaceful means in accordance with the Charter of the United Nations.
2. In the event that a Party considers that the other Party is not acting in accordance with the provisions of this Agreement, this Party shall first notify the other Party of its concerns and shall seek a solution by negotiation. If the Parties are unable to resolve the matter bilaterally, the Parties may agree to request the Secretary-General of the United Nations to use his good offices to resolve the matter.
3. Any dispute that arises between the Parties concerning the interpretation or implementation of this Agreement and not resolved according to the procedures referred to under Article 19(2), may be submitted to the International Court of Justice. The Parties should first seek to agree upon a joint submission to said Court regarding any such dispute. However, if agreement is not reached within

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

six months, or such longer period as the Parties shall mutually agree, then any such dispute may be submitted by either Party individually.

FINAL CLAUSES

ARTICLE 20

1. This Agreement shall be signed by the Ministers of Foreign Affairs of the two Parties.
2. This Agreement is subject to ratification, according to the sequencing procedure set out in Article 1(4).
3. Upon completion of the necessary internal legal procedures for the entry into force of this Agreement as set out in Article 1, the Parties shall, within two weeks and in writing, notify each other. This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last notification by the Party concerned.
4. Article 8(5) shall apply provisionally, pending the entry into force of this Agreement. If this Agreement does not enter into force, this Agreement, in its entirety and each of its provisions individually, shall have no further effect or application, provisional or otherwise, and shall not bind either of the Parties in any way.
5. The difference and the remaining issues referred to in Security Council resolutions 817 (1993) and 845 (1993) shall be considered as having been resolved upon entry into force of this Agreement.
6. As soon as possible upon entry into force of this Agreement, the Parties or one of the Parties shall inform the Secretary-General of the United Nations of the entry into force of this Agreement, including the date of its entry into force, for its implementation at the United Nations.
7. This Agreement is not directed against any other State, entity or person. It does not infringe on the rights and duties resulting from bilateral and multilateral agreements already in force that the Parties have concluded with other States or International Organizations.
8. The First Party shall apply this Agreement in accordance with its obligations deriving from its membership in the European Union and its membership in other international, multilateral or regional institutions or Organizations, as well as other international instruments. Similarly, the Second Party shall apply this Agreement in accordance with its obligations deriving from its membership in international, multilateral or regional institutions or Organizations, including the EU, following its proposed accession thereto.
9. The provisions of this Agreement shall remain in force for an indefinite period of time and are irrevocable. No modification to this Agreement contained in Article 1(3) and Article 1(4) is permitted.
10. This Agreement shall be registered with the Secretariat of the United Nations pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations as soon as it has entered into force.

МЕГУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

IN WITNESS WHEREOF the Parties have, through their authorized representatives, signed three copies of this Final Agreement in the English language.

Representative of the First Party

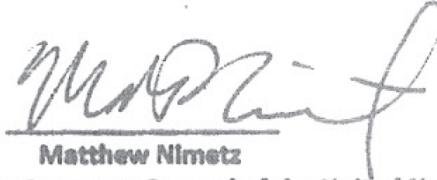
Nikos Kotzias
Minister for Foreign Affairs

Representative of the Second Party

Nikola Dimitrov
Minister for Foreign Affairs

WITNESSED, in accordance with the
Security Council resolutions 817 (1993) and 845 (1993), by :

Matthew Nimetz
Personal Envoy of the Secretary General of the United Nations

DONE at Prespes, on the 17th of June 2018

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

Превод на македонски јазик

СПОГОДБА

КОНЕЧНА СПОГОДБА ЗА РЕШАВАЊЕНА РАЗЛИКИТЕ ОПИШАНИ ВО РЕЗОЛУЦИИТЕ 817
(1993) И 845 (1993) НА СОВЕТОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ, ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ
НА ВАЖНОСТА НА ПРИВРЕМЕНАТА СПОГОДБА ОД 1995 г. И ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА
СТРАТЕШКО ПАРТНЕРСТВО МЕѓУ СТРАНИТЕ

ПРЕАМБУЛА

Првата страна, Грција („Првата страна“) и Втората страна, која беше примена во Обединетите нации согласно резолуцијата 47/225 од 8 април 1993 г. на Генералното собрание на Обединетите нации („Втората страна“), заедно именувани како „Страните“,

- Повикувајќи се на начелата и целите на Повелбата на Обединетите нации, Завршиот документ од Хелсинки од 1975 г., релевантните акти на Организацијата за безбедност и соработка во Европа (ОБСЕ) и вредностите и начелата на Совет на Европа,
- Водени од духот и начелата на демократијата, почитувањето на човековите права и основни слободи и достоинство,
- Придржувајќи се кон одредбите од Повелбата на Обединетите нации и особено оние коишто се однесуваат на обврската на државите во своите меѓународни односи да се воздржуваат од закана или употреба на сила против територијалниот интегритет или политичката независност на која било држава,
- Нагласувајќи ја нивната целосна заложба за начелата за неповредливост на границите и територијалниот интегритет на државите, содржани во Завршиот документ од Хелсинки од 1975 г.,
- Потврдувајќи ја постоечката граница меѓу нив како трајна меѓународна граница,
- Целосно согласни запотребата од зајакнување на мирот, стабилноста, безбедноста и натамошното унапредување на соработката во Југоисточна Европа,
- Со желба да ја зајакнат атмосферата на доверба и добрососедски односи во Регионот и трајно да ги прекинат сите непријателски ставови, коишто би можеле сè уште да опстојуваат и согласувајќи се за потребата од воздржување од иредентизам и ревизионизам во која било форма,
- Повикувајќи се на нивната обврска, во согласност со Повелбата на Обединетите нации и меѓународното право, под каков било изговор и во која било форма, да не се мешаат во внатрешните работи и надлежноста на другата Страна,
- Подвлекувајќи ја, исто така, важноста на развивањето на пријателски односи меѓу државите и потребата споровите да се решаваат на мирен начин, во согласност со Повелбата на Обединетите нации,

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

- Решавајќи ги разликите во согласност со Резолуцијата 817 (1993) од 7 април 1993 г. и Резолуцијата 845(1993) од 18 јуни 1993 г., на Советот за безбедност, како и член 5 од Привремената спогодба од 13 септември 1995 г. на достоинствен и одржлив начин, имајќи ги предвид важноста на прашањето и чувствителностите на секоја Страна,
- Земајќи ја предвид Резолуцијата на Генералното собрание 47/225 од 8 април 1993 г.,
- Имајќи ја предвид Привремената спогодба, Меморандумот од 13 октомври 1995 г. за практичните мерки поврзани со Привремената спогодба, Меморандумот за заемно воспоставување на канцеларии за врски во Скопје и Атина од 20 октомври 1995 г., како и процесот на Мерките за градење на довербата,
- Подвлекувајќи ја нивната силна желба за заемно пријателство, добрососедство и партнерство за соработка,
- Со заложба да ги зајакнат, прошират и продлабочат своите билатерални односи и да постават цврсти темели за зајакнување и почитување на добрососедските односи и за развивање на нивната севкупна билатерална соработка,
- Стремејќи се да ја зајакнат и прошират својата билатерална соработка и да ја надградат на ниво на стратешко партнерство, во областите на земјоделството, цивилната заштита, одбраната, економијата, енергијата, животната средина, индустријата, инфраструктурата, инвестициите, политичките односи, туризмот, трговијата, прекуграницната соработка и транспортот, ползувајќи ги притоа придобивките од постоечките Мерки за градење на довербата,

Се договорија за следново:

ДЕЛ 1

РЕШАВАЊЕ НА РАЗЛИКАТА ОКОЛУ ИМЕТО, НЕЗАОКРУЖЕНИТЕ ПРАШАЊА
ВО ВРСКА СО ИСТОТО И ЗАЦВРСТУВАЊЕ НА ДОБРОСОСЕДСКИТЕ ОДНОСИ

Член 1

1. Оваа Спогодба е конечна и со нејзиното влегување во сила престанува да важи Привремената спогодба меѓу Страните, потпишана во Њујорк, на 13 септември 1995 г.
2. Страните го прифаќаат како обврзувачки исходот од преговорите, коишто се одвиваат под покровителство на Обединетите нации, а кои Страните беа обврзани да ги водат во согласност со Резолуцијата 817 (1993) и Резолуцијата 945 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, како и во согласност со Привремената спогодба од 1995 г.
3. Согласно тие преговори, заемно е прифатено и договорено следново:

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

- а) Официјалното име на Втората страна ќе биде „Република Северна Македонија“, што ќе претставува уставно име на Втората страна и ќе се употребува *erga omnes*, како што е предвидено во оваа спогодба. Скратеното име на Втората страна ќе биде „Северна Македонија“.
- б) Државјанството на Втората страна ќе биде македонско/граѓанин на Република Северна Македонија, како што ќе биде заведено во сите патни документи.
- в) Официјалниот јазик на Втората страна ќе биде „македонски јазик“, како што е признато на Третата конференција на ОН за стандардизација на географските имиња, одржана во Атина во 1977 г. и како што е описано во член 7, став (3) и став (4) од оваа спогодба.
- г) Термините „Македонија“ и „македонски“ го имаат значењето дадено во член 7 од оваа спогодба.
- д) Кодот за земјата на регистарските таблички на возилата на Втората страна ќе биде НМ или НМК. За сите други намени, кодот на земјата останува да биде МК и МКД, како што е официјално определено од Меѓународната организација на стандардизација (ИСО).
- ѓ) Придавката во однос на државата, нејзините службени органи и други јавни институции ќе биде во согласност со официјалното име на Втората страна или со нејзиното скратено име, односно „на Република Северна Македонија“ или „на Северна Македонија“. Други употреби на придавката, вклучително и употребата на придавката во однос на приватни ентитети и актери, кои не се поврзани со државата и јавните ентитети, кои не се основани со закон и не добиваат финансиска поддршка од државата за активности надвор од државата, можат да бидат во согласност со член 7, став (3) и став (4). Употребата на придавката за активности може да биде во согласност со член 7, став (3) и став (4). Ова не влијае на процесот воспоставен според член 1, став 3 (ж) и на постојните сложени имиња на градовите на датумот на потпишување на оваа спогодба.
- е) Втората страна ќе го прифати името „Република Северна Македонија“ како нејзиното официјално име, како и термините наведени во член 1, став (3), спроведувајќи внатрешна постапка која е и обврзувачка и неотповиклива и ќе вклучи усвојување на амандман на Уставот, како што е договорено со оваа спогодба.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ж) Во врска со погоренаведеното име и термини во имиња за комерцијална намена, трговски марки и заштитни знаци, Страните се согласуваат да им дадат поддршка и да ги охрабрат своите деловни заедници да воспостават искрен, структуриран и во добра волја дијалог, во чии рамки ќе бараат и ќе постигнуваат заемно прифатливи решенија за прашањата кои произлегуваат од имињата за комерцијална намена, трговските марки и заштитни знаци и за сите релевантни прашања, на билатерално и на меѓународно ниво. За спроведување на претходно наведените одредби, ќе се формира меѓународна група на експерти, која ќе ја сочинуваат претставници на двете држави, а во контекст на Европската унија и со соодветен придонес на Обединетите нации и ИСО. Оваа Група на експерти ќе се формира во текот на 2019 г. и ќе ја заврши својата работа во рок од три години. Ниту една одредба од член 1, став 3 (ж) нема да влијае на сегашната комерцијална употреба сè додека не се постигне заемна согласност, како што е предвидено во оваа алинеја.

4. По потпишувањето на оваа спогодба, Страните ќе ги спроведат следниве чекори:

- а) Втората страна без одлагање ќе ја поднесе Спогодбата до Собранието за ратификација.
- б) По ратификацијата на Спогодбата во Собранието на Втората страна, Втората страна ќе ја извести Првата страна дека Собранието на Втората страна ја ратификувало Спогодбата.
- в) Втората страна, доколку така одлучи, ќе одржи референдум.
- г) Втората страна ќе ја започне постапката за усвојување на амандмани на Уставот, како што е предвидено во оваа спогодба.
- д) Втората страна во целост ќе ги усвои амандманите на Уставот до крајот на 2018 г.
- ѓ) По известувањето од Втората страна за завршување на постапката за усвојување на погоренаведените амандмани на Уставот и за завршувањето на сите внатрешни правни постапки потребни за влегувањето во сила на оваа спогодба, Првата страна веднаш ќе ја ратификува оваа спогодба.

5. По влегувањето во сила на оваа спогодба, Страните ќе го употребуваат името и термините наведени во член 1, став 3 во сите релевантни меѓународни, мултилатерални и регионални организации, институции и форуми, вклучително и на

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

сите состаноци и во вкупната кореспонденција и во сите нивни билатерални односи со сите држави – членки на Обединетите нации.

6. Конкретно, веднаш по влегувањето во сила на оваа спогодба, Втората страна ќе:

а) Ги извести сите меѓународни, мултилатерални и регионални организации, институции и форуми, чиј член е, за влегувањето во сила на оваа спогодба и потоа ќе побара од сите тие организации, институции и форуми да го прифатат и употребуваат името и термините наведени во член 1, став 3 од оваа спогодба за сите намени и цели. Двете Страни, исто така, ќе и се обраќаат на Втората страна во согласност со член 1, став 3 во вкупната комуникација кон, со и во рамките на таквите организации, институции и форуми.

б) Ги извести сите држави – членки на Обединети нации за влегувањето во сила на оваа спогодба и ќе побара од истите да го прифатат и да го користат името и термините наведени во член 1, став 3 од оваа спогодба за сите намени и цели, вклучително и во сите свои билатерални односи и комуникација.

7. По влегување во сила на оваа спогодба и во согласност со одредбите од член 1, став (9) и став (10) термините „Македонија“, „Република Македонија“, „ПЈР Македонија“, „ПЈР. Македонија“, во преведена или непреведена форма, како и привремената референца „поранешна југословенска Република Македонија“ и кратенката „пјРМ“ ќе престанат да се употребуваат за обраќање кон Втората страна во каков било официјален контекст.

8. По влегувањето во сила на оваа спогодба, а земајќи го предвид член 1, став (9) и став (10), Страните ќе го користат името и термините од член 1, став 3 за сите намени и цели *erga omnes*, односно за внатрешна употреба, потоа во сите свои билатерални односи и во сите регионални и меѓународни организации и институции.

9. По влегувањето во сила на оваа спогодба, Втората страна веднаш и во согласност со разумните административни практики ќе ги преземе сите неопходни мерки со цел надлежните органи на земјата од тогаш понатаму внатрешно да го употребуваат името и термините од член 1, став 3 од оваа спогодба во сите нови службени документи, кореспонденција и релевантни материјали.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

10. Во однос на важноста на веќе постоечките документи и материјали издадени од властите на Втората страна, Страните се согласни да има два преодни периода, еден „технички“ и еден „политички“:

а) „Техничкиот“ преоден период се однесува на сите официјални документи и материјали на јавната администрација на Втората страна за меѓународна употреба и за документите за внатрешна употреба, но кои може да се користат и надвор од државата. Важноста на ваквите документи и материјали ќе се обновува во согласност со името и термините наведени во член 1, став 3 од оваа спогодба, најдоцна во рок од пет години по влегувањето во сила на оваа спогодба.

б) „Политичкиот“ преоден период ќе се однесува на сите документи и материјали, коишто се исклучиво за внатрешна употреба во Втората страна. Издавањето на ваквите документи и материјали кои се опфатени со оваа категорија во согласност со член 1, став 3 ќе започне при отворањето на секое поглавје на релевантното поле во преговорите со Европската унија и ќе биде финализирано во рок од пет години оттогаш.

11. Постапките за брзо усвојување на амандманите на Уставот на Втората страна, а со цел целосно спроведување на одредбите од оваа спогодба, ќе започнат по ратификацијата на оваа спогодба од нејзиното Собрание или по референдумот, доколку Втората страна одлучи да одржи референдум.

12. Името и термините наведени во член 1 од оваа спогодба ќе бидат вградени во Уставот на Втората страна. Ваквата промена ќе се изврши наеднаш и сèкупно со еден амандман. Според таквиот амандман, името и термините ќе се сменат следствено во сите членови од Уставот. Натаму, Втората страна ќе пристапи кон усвојување на соодветни амандmani на Преамбулата, член 3 и член 49 од Уставот, како дел од постапката за менување на Уставот.

13. Во случај на грешки и пропусти во правилната употреба на името и термините наведени во член 1, став 3 од оваа спогодба во контекст на меѓународни, мултилатерални и регионални организации, институции, коресподенција, состаноци и форуми, како и во вкупните билатерални односи на Втората страна со трети држави и ентитети, која било од Страните може да побара веднаш да се изврши корекција и да се одбегнуваат слични грешки во иднина.

ЧЛЕН 2

1. Првата страна се согласува да не приговара на барањата за членство или членството на Втората страна, под името и термините од член 1, став 3 од оваа спогодба во меѓународните, мултилатералните и регионални организации и институции, во кои членува Првата страна.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

2. Втората страна ќе бара прием во меѓународните, мултилатералните и регионалните организации и институции под името и термините од член 1, став 3 од оваа спогодба.
3. По влегувањето во сила на оваа спогодба, а во согласност со член 1 од истата, Првата страна ќе ратификува каква било спогодба за пристапување на Втората страна кон меѓународни организации, во кои членува Првата страна.
4. Конкретно, во однос на процесот на интеграција на Втората страна во Европска унија (ЕУ) и Северно-атлантската договорна организација (НАТО), ќе се применува следното:
  - а. Втората страна ќе бара членства во НАТО и ЕУ под името и термините од член 1 од оваа спогодба. Зачленувањето во НАТО и ЕУ ќе се одвива со истото име и термини.
  - б. По добивање на известување дека Собранието на Втората страна ја ратификувало оваа спогодба, Првата страна веднаш:
    - (i) ќе го извести Претседателот на Советот на Европската унија дека дава поддршка за почеток на преговори за членство на Втората страна во Европската унија, под името и термините од член 1 од оваа спогодба.
    - (ii) ќе го извести генералниот секретар на НАТО дека дава поддршка НАТО да ѝ уплати покана за пристапување на Втората страна. Таквата поддршка на Првата страна е условена, прво, со исходот на референдумот, доколку Втората страна одлучи да одржи референдум, во согласност со оваа спогодба, и второ, со целосното усвојување на амандмани на Уставот, како што е предвидено во оваа спогодба. По добивањето на известување од Втората страна дека ги завршила сите нејзини внатрешни правни постапки потребни за влегувањето во сила на оваа спогодба, вклучително и по завршувањето на можен референдум на национално ниво со исход кој е конзистентен со оваа спогодба и по завршувањето на постапката за усвојување на амандманите на Уставот на Втората страна, Првата страна ќе го ратификува Протоколот за пристапување на Втората страна во НАТО. Оваа постапка за ратификација ќе се заврши заедно со постапката за ратификација на оваа спогодба.

ЧЛЕН 3

1. Страните со ова ја потврдуваат нивната постоечка меѓусебна граница како трајна и неповредлива меѓународна граница. Ниту една од Страните нема да има или да поддржува никакви претензии кон кој било дел од територијата на другата Страна, ниту пак претензии за промена на нивната меѓусебна постоечка граница. Покрај тоа, ниту една од Страните нема да поддржува какви било вакви претензии кои може да ги изнесат трети страни.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

2. Секоја од Страните се обврзува да го почитува суверенитетот, територијалниот интегритет и политичката независност на другата Страна. Ниту една од Страните нема да поддржува какви било активности на трети страни насочени против суверенитетот, територијалниот интегритет или политичката независност на другата Страна.
3. Двете Страни ќе се воздржуваат, а во согласност со целите и начелата на Повелбата на Обедините нации, од закани или употреба на сила, вклучително и од закани или употреба на сила со намера да се наруши нивната меѓусебна постоечка граница.
4. Двете Страни се обврзуваат дека нема да преземаат, поттикнуваат, поддржуваат и/или толерираат какви било дејности или активности од непријателски карактер насочени против другата Страна. Ниту една од Страните нема да дозволи нејзината територија да биде искористена против другата Страна од трети страни, организации, групи или поединци, коишто изведуваат или се обидуваат да изведат субверзивни, сецесионистички дејствија, или дејствија или активности коишто претставуваат закана на каков било начин за мирот, стабилноста или безбедноста на другата Страна. Секоја од Страните без одлагање ќе ѝ пренесе на другата Страна информации кои истата ги поседува во однос на такви дејности или намери.

ЧЛЕН 4

1. Секоја од Страните со ова се обврзува и свечено изјавува дека ниту една одредба од нејзиниот Устав, како што е во сила или како што ќе биде изменет во иднина, не може и не треба да се толкува на начин, кој преставува или кога било ќе претставува основа за претензија кон која било област која не е во рамките на нејзините постоечки меѓународни граници.
2. Секоја од Страните се обврзува да не дава, ниту да одобрува какви било иредентистички изјави и дека нема да одобрува какви било вакви изјави дадени од оние кои тврдат дека дејствуваат во името или во интерес на една од Страните.
3. Секоја од Страните со ова се обврзува и свечено изјавува дека ниту една одредба од нејзиниот Устав, како што е во сила или како што ќе биде изменет во иднина, не може или не треба да се толкува на начин кој преставува или кога било ќе претставува основа за мешање во внатрешните работи на другата Страна, во каква било форма или заради каква било причина, вклучително и заради заштитата на статусот и првата на кои било лица кои не се нејзини граѓани.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ЧЛЕН 5

1. Во вршењето на своите работи, Страните ќе се раководат од духот и начелата на демократијата, фундаменталните слободи, почитувањето на човековите права и достоинство и владеењето на правото, во согласност со Повелбата на Обединетите нации, Универзалната декларација за човекови права¹, Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи², Меѓународната конвенција за елиминација на сите форма на расна дискриминација³, Конвенцијата за правата на детето⁴, Завршиот документ од Хелсинки, Документот од состанокот во Копенхаген на Конференцијата за човековата димензија на Конференцијата за безбедност и соработка во Европа и Париската повелба за нова Европа, и други меѓународни спогодби и инструменти кон кои пристапиле двете Страни.

2. Ниту една одредба од кој било инструмент наведен во ставот 1 погоре нема да се толкува дека ѝ дава право на која било од Страните да презема дејствија спротивни на целите и начелата на Повелбата на Обединетите нации или Завршиот документ од Хелсинки, вклучително и спротивно на начелото на територијален интегритет на државите.

ЧЛЕН 6

1. Со цел јакнење на пријателските билатерални односи, секоја од Страните веднаш ќе преземе делотворни мерки за забрана на какви било непријателски активности, дејствија или пропаганда од страна на државни органи или органи под директна или индиректна контрола на државата и ќе спречи дејствија кои многу веројатно ќе поттикнат шовинизам, непријателство, иредентизам и ревизионизам против другата Страна. Доколку се јават такви дејствија, двете Страни ќе ги преземат сите потребни мерки.

2. Секоја од Страните веднаш ќе преземе делотворни мерки за да обесхрабри и спречи какви било дејствија од приватни ентитети, дејствија кои многу веројатно ќе поттикнат насиљство, омраза или непријателство против другата Страна. Доколку приватен ентитет на територијата на која било од Страните спроведува такви дејствија без знаење на таа Страна, таа Страна, откога ќе дознае за таквите дејствија, веднаш ќе ги преземе неопходните мерки, предвидени со закон.

3. Секоја од Страните ќе спречува и обесхрабрува дејствија, вклучително и дејствија на пропаганда од страна на приватни ентитети, дејствија коишто многу веројатно ќе поттикнат шовинизам, непријателство, иредентизам и ревизионизам против другата Страна.

¹ Обединети нации, Службено гласило на Генералното собрание, трето заседание, Дел I, стр. 7

² Обединети нации, Збирка на договори, том 213, стр. 221

³ Ibid, том 660, стр. 195

⁴ Ibid, том 1577, бр. I27531.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ЧЛЕН 7

- Страните прифаќаат дека нивното односно разбирање на термините „Македонија“ и „македонски“ се однесува на различен историски контекст и културно наследство.
- Во однос на Првата страна, овие термини ја означуваат не само областа и народот во северниот регион на Првата страна, туку и нивните одлики, како и елинската цивилизација, историја, култура и наследството на тој регион од антиката до денешен ден.
- Во однос на Втората страна, овие термини ја означуваат нејзината територија, јазик, народ и нивните одлики, со нивната сопствена историја, култура, и наследство кои се особено различни од оние кои се наведени во член 7, став (2).
- Втората страна изјавува дека нејзиниот официјален јазик, македонскиот јазик, спаѓа во групата на јужнословенски јазици. Двете Страни изјавуваат дека официјалниот јазик и останатите одлики на Втората страна не се поврзани со античката елинска цивилизација, историја, култура и наследство од северниот регион на Првата страна.
- Ниту една одредба од оваа Спогодба нема цел на кој било начин да ја поткопа, изменi или да влијае на употребата од страна на граѓаните на двете Страни.

ЧЛЕН 8

- Доколку која било од двете Страни верува дека еден или повеќе симболи кои преставуваат дел од нејзиното историско или културно наследство ги употребува другата Страна, таа за таквата наводна употреба ќе ѝ укаже на другата Страна, а другата Страна ќе преземе соодветни корективни дејствија со цел делотворно да се справи со прашањето и да обезбеди почитување на таквото наследство.
- Во рок од шест месеци од влегувањето во сила на оваа Спогодба, Втората страна ќе го преиспита статусот со спомениците, јавните згради и инфраструктурата на нејзината територија и доколку истите на кој било начин упатуваат на античката елинска историја и цивилизација, што претставува составен дел од историското или културното наследство на Првата страна, ќе преземе соодветни корективни дејствија со цел делотворно да го разгледа прашањето и да обезбеди почитување на таквото наследство.
- Втората страна нема повторно да го употребува на кој било начин и во каква било форма симболот порано истакнат на нејзиното поранешно државно знаме. Во рок од шест месеци по влегувањето во сила на оваа спогодба, Втората страна ќе пристапи кон

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

отстранување на симболот истакнат на нејзиното поранешно државно знаме од сите јавни места и од јавна употреба на нејзина територија. Археолошките артефакти не спаѓаат во опфатот на оваа одредба.

4. Секоја од Страните ќе се придржува кон препораките на Конференцијата на Обединетите нации за стандардизација на географските имиња во однос на употребата на официјалните географски имиња и топоними на територијата на другата Страна, давајќи притоа приоритет на користењето на ендоними, наместо егзоними.
5. Во рок од еден месец од потпишувањето на оваа спогодба, Страните преку размена на дипломатски ноти, на рамноправна основа, ќе формираат Заеднички интердисциплинарен комитет на експерти за историски, археолошки и образовни прашања, којшто ќе го разгледува објективното научно толкување на историските настани засновано на автентични, засновани на докази и научно издржани историски извори и археолошки наоди. Министерствата за надворешни работи на двете Страни ќе ја надгледуваат работата на Комитетот, а во соработка со други надлежни државнивласти. Комитетот ќе разгледа и доколку утврди дека е соодветно, ќе изврши ревизија на кои било учебници и помошни наставни материјали како што се карти, историски атласи, наставни упатства кои се користат во секоја од Страните, во согласност со начелата и целите на УНЕСКО и Советот на Европа. За оваа цел, Комитет ќе дефинира конкретни временски рамки за да се обезбеди дека во секоја од Страните ниту еден учебник или помошен наставен материјал што се користи во годината по потпишувањето на оваа спогодба не содржи какви било иредентистички/ревизионистички упатувања. Комитетот, исто така, ќе ги проучи и новите изданија на учебниците и помошните наставни материјали, како што е предвидено во овој член. Комитетот редовно ќе се состанува, а најмалку двапати годишно и ќе поднесува годишен извештај за своите активности, како и препораки кои треба да бидат одобрени од Советот за соработка на високо ниво, кој ќе се формира во согласност со член 12.
6. Страните прифаќаат дека наведените заемно прифатени решенија, коишто произлегуваат од преговорите, ќе придонесат кон конечното воспоставување на мирољубиви и добрососедски односи во Регионот, во согласност со Резолуцијата 817 (1993) и Резолуцијата 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации.

ДЕЛ 2

ИНТЕНЗИВИРАЊЕ И ЗБОГАТУВАЊЕ НА СОРАБОТКАТА МЕЃУ ДВЕТЕ СТРАНИ

ЧЛЕН 9

1. Страните се согласуваат дека нивната стратешка соработка ќе ги опфати сите сектори, како што се земјоделство, цивилна заштита, одбрана, економија, енергија, животна средина,

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

индустрија, инфраструктура, инвестиции, политички односи, туризам, трговија, прекугранична соработка и транспорт. Ваквата стратешка соработка ќе се применува не само во секторите опфатени со оваа спогодба, туку исто така и во оние сектори кои во иднина ќе се сметаат за корисни и неопходни за двете земји. Сите овие сектори треба да се вградат во сеопфатен акциски план во текот на развивањето на билатералните односи.

2. Постоечките Мерки за градење на довербата ќе бидат вградени во наведениот акциски план. Акцискиот план има за цел спроведување на одредбите од овој дел од оваа спогодба. Акцискиот план континуирано ќе се збогатува и развива.

ДИПЛОМАТСКИ ОДНОСИ

ЧЛЕН 10

По влегувањето во сила на оваа спогодба:

1. Првата страна веднаш ќе го подигне нивото:
  - а) на нејзината постоечка Канцеларија за врски во главниот град на Втората страна на ниво на амбасада; и
  - б) на нејзината постоечка Канцеларија за конзуларни, економски и трговски работи во градот Битола во Втората страна на ниво на генерален конзулат; и
2. Втората страна веднаш ќе го подигне нивото:
  - а) на нејзината постоечка Канцеларија за врски во главниот град на Првата страна на ниво на амбасада; и
  - б) на нејзината постоечка Канцеларија за конзуларни, економски и трговски работи во градот Thessaloniki (Солун) на ниво на генерален конзулат.

СОРАБОТКА ВО КОНТЕКСТ НА МЕЃУНАРОДНИ И РЕГИОНАЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ И
ФОРУМИ

ЧЛЕН 11

Страните тесно ќе соработуваат, билатерално и во рамките на регионалните организации и иницијативи, со цел да обезбедат дека Југоисточна Европа ќе стане регион на мир, раст и просперитет за нејзините народи. Тие ќе ја унапредуваат и ќе соработуваат во дефинирањето на соработката на регионално ниво, а меѓу другото, ќе соработуваат и на заемната поддршка на нивните кандидатури во контекст на меѓународните, мултилатералните и регионалните организации и институции, како што се Обединетите нации, ОБСЕ и Советот на Европа.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ПОЛИТИЧКА И ОПШТЕСТВЕНА СОРАБОТКА

ЧЛЕН 12

1. Страните се согласуваат да ги зајакнат и натаму да ги развиваат своите билатерални политички односи, преку редовни посети, состаноци и консултации на високо политичко и дипломатско ниво.
2. Страните ќе формираат Совет за соработка на високо ниво (CCBN), кој ќе го сочинуваат претставници на нивните влади, заеднички предводен од нивните премиери.
3. CCBN ќе се состанува најмалку еднаш годишно и ќе биде надлежно тело за правилно и делотворно спроведување на оваа спогодба и акцискиот план кој ќе произлезе од истата. CCBN ќе донесува одлуки и ќе промовира активности и мерки за подобрување и надградување на билатералната соработка меѓу двете Страни и ќе разгледува какви било прашања кои може да произлезат во текот на спроведувањето на оваа спогодба и акцискиот план што ќе произлезе од истата, а со цел решавање на таквите прашања.
4. Страните се убедени дека развојот и јакнењето на непосредните контакти меѓу луѓето се од суштинско значење за развој на пријателството, соработката и добрососедството меѓу Страните и нивните народи. Тие ќе ги поддржуваат и поттикнуваат таквите контакти и средби меѓу нивните граѓани на сите соодветни нивоа.
5. Страните ќе дадат поддршка и ќе ги поттикнат контактите меѓу нивните граѓански општества, како и меѓу нивните институции и локални власти, вклучително и активностите за соработка меѓу младите и студентите, како и нивна размена, а со цел постигнување на подобро разбирање и соработка меѓу нивните народи.

ЕКОНОМСКА СОРАБОТКА

ЧЛЕН 13

Земајќи го предвид фактот дека Втората страна е држава без излез на море, Страните ќе се раководат од релевантните одредби на Конвенцијата на Обединетите нации за правото на морето, колку што истата е применлива во практика и при склучување спогодби наведени во член 18 од оваа спогодба.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ЧЛЕН 14

1. Страните натаму ќе ја развиваат нивната економска соработка во сите области. Особен фокус ќе се стави на јакнење, зацврстување и продлабочување на нивната билатерална соработка во областа на земјоделството, енергијата, животната средина, индустријата, инфраструктурата, инвестициите, туризмот, трговијата и транспортот. За постигнување на овие цели, Страните ќе ги испорачуваат и искористат постоечките Мерки за градење на довербата, коишто претставуваат заемно корисна платформа за соработка, која ќе се развие во акциски план.
2. Страните ќе поттикнуваат заемни инвестиции и ќе ги преземат сите неопходни мерки за нивна делотворна заштита, вклучително и мерки против прекумерна бирократија и за надминување на институционалните, административните и даночни пречки. Страните особено ќе се фокусираат врз соработката меѓу компаниите, деловните субјекти и индустрите на секоја од Страните.
3. Страните ќе се воздржат од наметнување на каква било пречка за движењето на луѓе и стоки меѓу нивните територии и преку територијата на која било од двете Страни на територијата на другата Страна. Страните ќе соработуваат за да го олеснат таквото движење во склад со меѓународното право.
4. Страните ќе ја развиваат и поттикнуваат нивната соработка во енергетскиот сектор, имено преку изградба, одржување и искористување на интерконективни гасоводи и нафтоворди (постоечките, оние коишто се во изградба и проектирани), а ќе соработуваат и во однос на изворите на обновлива енергија, вклучително и на соларни, на ветер и хидроелектрични капацитети. Можните нерешени прашања брзо ќе се разгледаат и ќе се постигне заемно прифатливо решение, при што особено ќе се земе предвид Европската политика за енергија и европското законодавство во оваа област. Првата страна ќе ѝ помогне на Втората страна преку соодветно пренесување на знаења и експертиза.
5. Страните ќе промовираат, прошируваат и подобруваат кооперативна синергија во областите на инфраструктурата и транспортот, а на реципрочна основа и во областите на патниот, железничкиот, поморскиот и воздушниот транспорт и комуникациски врски, користејќи ги најдобрите достапни технологии и практики. Тие, исто така, ќе го овозможат транзитот меѓу нив на стоки, товар и стоки преку инфраструктурата, вклучително и преку пристаништа и аеродроми, на територијата на секоја од Страните. Страните ќе се придржуваат кон меѓународните правила и регулативи во однос на транзитот, телекомуникациите, знаците и кодовите. Првата страна ќе го направи тоа до онаа мерка и на начин што ќе биде во согласност со нејзините обврски кои произлегуваат од нејзиното членство во Европската унија и други меѓународни инструменти. Втората страна ќе го стори тоа до онаа мерка и на начин што ќе биде во согласност со нејзините обврски кои произлегуваат од нејзиното членството во меѓународни, мултилатерални или регионални

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

институции или организации каде истата членува во времето на влегување во сила на оваа спогодба, како и обврските кои ќе произлезат од нејзиното членство во Европската унија, откога ќе се предложи нејзиното пристапување кон истата.

6. Страните ќе настојуваат да ги подобрят и модернизираат постоечките гранични премини, како што тоа го бара протокот на сообраќај, а исто така ќе градат и нови гранични премини, со цел да се поттикне туристичката и трговска размена меѓу нив.
7. Страните ќе преземаат мерки за да обезбедат заштита на животната средина и зачувување на природната средина во прекуграничните води и нивното опкружување и ќе соработуваат во настојувањата за намалување и отстранување на сите форми на загадување. Страните ќе настојуваат да развиваат и усогласат стратегии и програми за регионална и меѓународна соработка за заштита на животната средина.
8. Страните ќе дадат поддршка за проширување на туристичката размена и за развојот на нивната соработка на полињата на алтернативниот туризам, вклучително и културниот, верскиот, образовниот, медицинскиот и спортскиот туризам и ќе соработуваат за подобрување и унапредување на деловните и туристички патувања меѓу нив.
9. Страните ќе формираат Заеднички министерски комитет (ЗМК) кој ќе има за цел да ја постигне најдобрата можна соработка во погоре споменатите сектори на економското партнерство, вклучително и преку организирање на заеднички деловни форуми. Комитетот ќе се состанува најмалку еднаш годишно и ќе управува со текот на билатералната економска соработка, со сеопфатната примена на релевантни секторски дејности, спогодби, протоколи и договорни рамки, како и сите идни релевантни спогодби. Страните поттикнуваат што е можно поблиска соработка меѓу нивните стопански комори.

**СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТИТЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО, НАУКАТА, КУЛТУРАТА, ИСТРАЖУВАЊЕТО,
ТЕХНОЛОГИЈАТА, ЗДРАВСТВОТО И СПОРТОТ**

ЧЛЕН 15

Во добата на новата индустриска револуција и втората генерација на машините, продлабочувањето на соработката меѓу државите и општествата е неопходно повеќе од кога било, особено во однос на општествените активности, технологијата и културата и во потесна и во поширока смисла. Со цел развој на таквата соработка:

1. Страните ќе ја развиваат и подобруваат нивната научна, технолошка и техничка соработка, како и нивната соработка во областа на образованието. Тие ќе ја интензивираат нивната меѓусебна размена на информации и на научна и техничка документација и ќе настојуваат заемно да го подобрят пристапот кон научните и истражувачки институции, архиви,

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

библиотеки и слични институции. Страните ќе дадат поддршка на иницијативи од научните и образовните институции, како и од поединци кои се насочени кон подобрување на соработката и размената во областите на науката, технологијата и образованието.

2. Страните ќе дадат поддршка и ќе поттикнат настани, како и научни наставни програми во кои ќе учествуваат припадници на нивните научни и академски заедници. Тие, исто така, ќе дадат поддршка и ќе го поттикнуваат организирањето на билатерални и меѓународни конференции во овие области.
3. Страните придаваат големо значење на развојот на истражувањето, како и примената и искористувањето на новите технологии, вклучително и на дигиталната технологија и нанотехнологијата, на начин со кој се зачува животната средина и се надградуваат вештините, капацитетите и вкупната добросостојба на нивните граѓани. За оваа цел, Страните ќе ја развиваат соработката меѓу нивните истражувачки центри, истражувачи и системите на академските институции.
4. Страните особено ќе се фокусираат на развојот на културните односи меѓу двете држави, нивните општества и општествени групи, при тоа особено земајќи ги предвид уметноста, танцот, кинематографијата, музиката и театарот. Во овој контекст, особена важност се придава на спорот. Ќе се унапредува билатералната соработка во областа на здравството, вклучително и здравствената заштита.

ПОЛИЦИСКА И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦИВИЛНАТА ЗАШТИТА**ЧЛЕН 16**

1. Страните тесно ќе соработуваат во борбата против организираниот и прекуграничниот криминал, тероризмот, стопанскиот криминал, особено против криминалот поврзан со нелегалната трговија и/или експлоатација на луѓе, криминалот поврзан со производство, недозволена трговија и/или нелегална трговија на наркотични drogi и психотропни супстанци, нелегалното производство и трговија со оружје, негови резервни делови и компоненти, како и муниција, потоа нелегалниот увоз, извоз и пренос на сопственост на културен имот, како и против дела против цивилното воздухопловство и дела поврзани со фалсификување и/или криумчарење на цигари, алкохол или горива.
2. Страните тесно ќе соработуваат во областа на цивилната заштита, особено фокусирајќи се на спречување и справување со природни и катастрофи предизвикани од човекот и на активности за спречување со последиците од катастрофите. Секоја Страна може да ја искористи специјализираната едукација и експертизата на другата Страна и секогаш кога е тоа потребно и можно секоја Страна на другата Страна ќе ѝ овозможи користење на нејзината специјална инфраструктура, особено за противпожарна заштита. Страните може да ја разгледаат можноста за воспоставување на релевантен механизам за помош во спроведувањето на одредбите од овој член.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

ОДБРАНБЕНА СОРАБОТКА

ЧЛЕН 17

Страните ќе ја зајакнат и прошират нивната соработка во областа на одбраната, вклучително и преку чести посети и контакти меѓу политичките и воени лидери на нивните вооружени сили, потоа преку соодветен пренос на знаења и помош за градење на капацитетите, соработката во областите на производство, информирање и заеднички воени вежби. Страните особено ќе се фокусираат врз обуката на персоналот која Страните може меѓусебно да ја обезбедат.

ДОГОВОРНИ ОДНОСИ

ЧЛЕН 18

1. По влегувањето во сила на оваа спогодба, во нивните односи, Страните ќе се раководат од одредбите на следните билатерални спогодби кои биле склучени меѓу поранешната Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Првата Страна, на 18 јуни 1959 г.:
  - а) Конвенцијата за заемни правни односи,
  - б) Спогодба во врска со реципрочното признавање и спроведување на судски одлуки, и
  - в) Спогодба за прашања од областа на водостопанството.
2. Страните се согласуваат дека по влегувањето во сила на оваа спогодба, сите меѓународни документи кои се билатерално правно обврзувачки за Страните ќе останат во сила, освен тие чие престанување на важност е конкретно предвидено со оваа спогодба.
3. Страните меѓусебно ќе се консултираат со цел да идентификуваат други спогодби склучени меѓу поранешната Социјалистичка Федеративна Република Југославија и првата Страна, коишто тие ќе сметаат дека се соодветни да се применуваат во нивните односи.
4. Страните се обврзуваат да ги истражат сите можности за склучување на дополнителни билатерални спогодби, потребни во областите од заемен интерес.

ДЕЛ 3 РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ ЧЛЕН 19

1. Страните сите спорови ќе ги решаваат единствено со мирољубиви средства, во согласност со Повелбата на Обедините нации.
2. Во случај една од Страните да смета дека другата Страна не дејствува во согласност со одредбите од оваа спогодба, таа Страна прво за својата загриженост ќе ја извести другата

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

Страна и ќе се бара решение преку преговори. Доколку Страните не можат прашањето да го решат билатерално, Страните може да се согласат да побараат од генералниот секретар на Обединетите нации да ги употреби неговите добри услуги за решавање на прашањето.

3. Секој спор што ќе се јави меѓу Страните во однос на толкувањето или спроведувањето на оваа спогодба и кој нема да се реши во согласност со постапките наведени во член 19, став (2), може да се поведе пред Меѓународниот суд на правдата. Страните прво треба да настојуваат да постигнат согласност со цел заеднички да поведат таков спор пред наведениот суд. Сепак, доколку не се постигне таква согласност во рок од шест месеци, или за подолг период за кој заемно ќе се согласат двете Страни, тогаш таквиот спор пред истиот суд може да го поведе секоја Страна поединечно.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

ЧЛЕН 20

1. Оваа спогодба ќе ја потпишат министрите за надворешни работи на двете Страни.
2. Оваа Спогодба е предмет на ратификација, во согласност со последователната постапка предвидена во член 1, став (4).
3. По завршувањето на неопходните внатрешно-правни постапки потребни за влегување во сила на оваа спогодба, како што е предвидено во член 1, во рок од две недели, Страните за истото писмено меѓусебно ќе се известат. Оваа спогодба ќе влезе во сила на датумот на прием на последното известување од односната Страна.
4. Член 8, став (5) ќе се применува привремено и пред влегувањето во сила на оваа спогодба. Доколку оваа спогодба не влезе во сила, оваа спогодба, во целост и секоја нејзина одредба поединечно, нема да имаат никакво дејство или примена, ниту привремена, ниту каква било друга и истата нема на кој било начин да ја обврзува која било од Страните.
5. Разликата и преостанатите прашања наведени во Резолуцијата 817 (1993) и Резолуцијата 845 (1993) на Советот за безбедност на ОН ќе се сметаат за решени по влегувањето во сила на оваа спогодба.
6. Што е можно посекоро по влегувањето во сила на оваа спогодба, Страните или една од Страните ќе го извести генералниот секретар на Обединетите нации за влегувањето во сила на оваа спогодба, како и за датумот на кој истата влегла во сила, а со цел нејзино спроведување во Обединетите нации.
7. Оваа спогодба не е насочена против која било друга држава, ентитет или лице. Таа не ги загрозува правата и должностите кои произлегуваат од билатералните и мултилатералните спогодби кои се веќе во сила, а кои двете Страни ги склучиле со други држави или меѓународни организации.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

8. Првата страна ќе ја применуваа оваа спогодба во согласност со нејзините обврски кои произлегуваат од нејзиното членство во Европската унија и нејзиното членство во други меѓународни, мултилатерални или регионални институции или организации, како и во согласност со други меѓународни инструменти. Слично, Втората страна ќе ја применува оваа спогодба во согласност со нејзините обврски кои произлегуваат од нејзиното членство во меѓународни, мултилатерални или регионални институции или организации, вклучително и оние поврзани со Европската унија, по предлогот за нејзино пристапување во членство.
9. Одредбите од оваа спогодба остануваат во сила за неопределен период и се неотповикливи. Не се дозволени никакви измени на одредбите од член 1, став (3) и став (4) од оваа спогодба.
10. Оваа спогодба ќе биде регистрирана во Секретаријатот на Обединетите нации во согласност со член 102 од Повелбата на Обединетите нации, веднаш штом влезе во сила.

ВО СВЕДОШТВО НА ТОА, Страните преку своите должно овластени претставници, ги потпишаа трите примерока од оваа конечна спогодба, на английски јазик.

Претставник на Првата Страна

Претставник на Втората Страна

ПОСВЕДОЧЕНО, во согласност со Резолуцијата 817 (1993) и Резолуцијата 845 (1993) на Советот за безбедност на ОН од МЕТЈУ НИМИЦ

Во ... на .....

Член 3

Владата на Република Македонија и сите други органи на државната управа во чиј делокруг спаѓаат прашањата опфатени со спогодбата се определуваат како надлежни органи што ќе се грижат за извршување на спогодбата од член 1 на овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

L I GJ

ПËР RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES PËRFUNDIMTARE PËR ZGJIDHJEN E DALLIMEVE TË PËRSHKRUARA NË REZOLUTAT 817 (1993) DHE 845 (1993) TË KËSHILLIT TË SIGURIMIT TË KOMBEVE TË BASHKUARA, PËR SHFUQIZIMIN E MARRËVESHJES SË PËRKOHSHME TË VITIT 1995, DHE PËR VENDOSJEN E PARTNERITETIT STRATEGJIK NDËRMJET PALEVE

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja përfundimtare për zgjidhjen e dallimeve të përshkruara në rezolutat 817 (1993) dhe 845 (1993) të Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara, për shfuqizimin e Marrëveshjes së përkohshme të vitit 1995, dhe përvendosjen e partneritetit strategjik ndërmjet palëve, e nënshkruar më 17 qershor 2018 në Prespë Greqi.

Neni 2

Marrëveshja nga neni 1 i këtij ligji në original në gjuhën angleze dhe në përkthim në gjuhën maqedonase, është si vijon:

Neni 3

Qeveria e Republikës së Maqedonisë dhe të gjitha organet tjera të administratës shtetërore në fushëveprimin e të cilave bëjnë pjesë çështjet e përfshira me marrëveshje përcaktohen si organe kompetente që do të kujdesen për zbatimin e marrëveshjes nga neni 1 i këtij ligji.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. - Скопје

бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.

Директор и одговорен уредник – Мартин Костовски

телефон: +389-2-55 12 400

телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2019 година изнесува 10.100 денари.

„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.

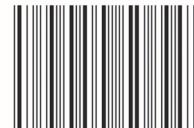
Рок за рекламирање: 15 дена.

Жиро-сметка: 30000000188798.

Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.

Печат: Печатница ЕВРОПА 92 ДООЕЛ, Кочани.

ISSN 0354-1622

2019007